Kaina 5 centai

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3331 So. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 0406

METAI XVI. 3331 S. Halsted St. Chicago, Ill. Penktadienis, Liepos-July, 5 d., 1929 m. 373 Kensington Ave No. 27.

Anglai Atnaujina Santikius su Rusija

Šią Savaitę

Amerikos Lietuvių Aviacijos Pirmoji Diena.

Pereito sekmadienio įvykį reikia išskirti iš visų kitų parengimų kategorijos. Tai buvo drąsus lietuvių prietikingumo dvasios ir moderniško industrializmo apsireiškimo pavyzdys. Birželio 30 d. buvo Chicagos lietuvių, ir kol kas visos Amerikos lietuvių, pirmoji Aviacijos Diena.

Pamenu, Lietuvoj, kada kar tą buvo paskelbta pirmoji Aviacijos Diena, rodos 1920 metais, tai buvo tikra šventė visam Kaunui, ir žmonių mimą tikro entuziazmo kupuni: nios traukė į Aleksoto erodrovieni su vilčia, kad bene teks laimė pakilti nors kartą gyvam nuo žemės, kiti kad ir iš tolo pasižiurėti, kaip SAVI oro paukščiai skraido. Tas pats lakunas Darius, Kvietka, Kiela ir dar keli Amerikos lietuviai jaunikaičiai tada narstė Lietuvos padebesiuose, ir padėjo pakelti Lietuvos orlaivininkystę.

Štai tų pačių du — Darius, Kiela ir keli čiagimiai jaunuoliai jau hicagoje panašią Dieną suorganizavo. Tai ir buvo pereitas sekmadienis. Bene tik tą patį rytą teko pastebėti dienraščiuose paveikslas su parašu, kad tai lietuviai lakunai rengia šią šventę — atidarymą orlaivininkystės pirmąją dieną.

Radome patį aviacijos lauką. Tai yra netoli nuo Lietuvių Tautinių kapinių, puikioj lygumoj nusamdytas didelis laukas su gatavais orlaiviams garadžiais. Jau iš ryto atvažiavus aikštėj stovėjo ir sparnus pakėlę, gatavi skristi stovėjo keturi milžinai paukščiai. Penktu nuosavu orlaiviu pats kap. Darius aukš tai padangėse darė labai rizikingus narstymus ir "mirties kilpas". Nusileidęs kiek žemiau ir savo aro akimis mus pažinęs, pradėjo ranka moti, ir vėl šovęs į padengęs padarė keletą kombinuotų spiralištų ratų. Bematant atskrido į svečius ar į talką vienas jo draugas su nuosavu orlaiviu ir pradėjo labai drąsius nardymus po orą, strielos greitumu praskrisdamas viršum pačių musų galvų.

Kas gi buvom tie "mes"? Nagi, pora mekanikų, vienas vadinamo Lietuvos Vyties Kliubo narys, pora basomis blauzdomis mergaičių, ir aš su vienu geru žmogum. Tai mudu buvom ta "publika". Kada kap. Darius nusileido ant žemės, tai priėjęs ištiesė ranką sakydamas: "Kadangi judu pirmieji iš mašinos, tai pirmieji ir į mašiną. Reiškia, skerndam. Tuojau pakinkė naują oro mašiną, vos tik pargabentą, rodos iš Arizonos valstijos; susėdom, prisirišom per pilvus, ir va-žiuo-jam, anot tų Lietuvos gelžkelių konduktorių.

Rašančiam šias eilutes teko Lietuvoj su amerikiečiu pilotu p. Kvietka, atvirame kariškame orlaivyj pergyventi veik visus padangių triksus, nuo spiralės ligi "mirties kilpos" tai toks protingas "pava žinėjimas" kaip kad kap. Dariaus bedarė įspudžio tartum geru Sedanu važiuotum puikiu anujai pastatytu amerikonišku keliu. Tiek galiu patarti, kad Kiekvienas norintis žinoti, pats asmeniškai patirtų, o dabar progos bus kiekvienam.

Žymiai žemiau skraidė du dar kiti musų orlaiviai. Kap. Darius parodė ranka. Tikrai buvo gražu iš viršaus žiurėti, tad dar kas daugiau yra toj begalinėje erdvėje. Bandžiau su juo pasidalinti savo įspudžiais mimika, bet mimika gera ten, kur sakysim "meilės" ar pykčio reikaluose, tuoj suprasi, ką šypsa ar raukšlė reiškia. Kitaip, kada nori motorui užiant ir propeleriui tukstančius kartų į minutę sukantis susikalbėti. Kap. Darius del parankumo sustabdė mašiną: skubiai papasakoja, kad vaizdas lygiai kaip garsiajam filme "Wings", tik dar reikia gero kulkosvaidžio Bet toliau nebebuvo progos "šnekučiuotis", nes paukštis jau slinko žemėn. Gavęs vėl geso, jis bematant atsibudo, ir toliau nėrė "per pusantros valandėlės šimtą mylių."

Jei aš pats bučiau pilotavęs, bučiau nebesuradęs erodromo. Iš viršaus visi tie dalykai taip mažyčiai, tie laukai, lyg žalios suknės lopai ant grindų patiesti, kur ten bežinosi, kurs tas erodromas. Atsižinau, kad jau "namie" kada jau pačioj apačioj pamačiau garadžius ir kelis lakstytuvus, tartum karkvabalius bešliaužiojančius.

Mes tai nusileidome taip gerai, kad nei nepajutome, kaip pravažiavę 35 minutas. Jau vakaruose rinkosi, manote žmonės, publika, lietuviai? O ne, tikri audros debesiai. Jau ir žaibas perskrodė padangę. Ir perkunas parvažiavo. O, kaip įdomu butų iš viršaus pasižiurėti, kaip jis ten tuose juoduose debesuose spardosi.

ANGLŲ VALDŽIA SIULO NUSIGINKLAVIMĄ.

Anglų Karaliaus Kalba Atidarant Parlamentą.

LONDONAS, Liepos 2 d. Visa darbiečių valdžios programa buvo patiekta šiandien Lordo Sankey bendrame lordų buto ir parlamento posėdyj. Karalius Jurgis negalėjo atsilankyti dėlei sveikatos stovio ir pats asmeniškai perskaityti savo kalbą.

Visų nuomonė yra ta, jog naujos valdžios programoj nėra kraštutinumo ir ją galėjo patiekti be jokio pavojaus konservatoriai arba liberalai.

Tarpe prižadų pažymėta, jog daromos pastangos pagreitinti nusiginklavimą, užmegsti diplomatinius ir prekybinius ryšius su Sovietų Rusija.

Pirmutinis sakinys po įžangos buvo, kad: "Mano santykiai su svetimomis valstybėmis yra draugingi..." Toliau pranešime pažymėta tinkamas užbaigimas reparacijų klausimo ir prisirengimas prie antros konferencijos, kur bus svarstoma Rheinlando evakuaciją.

Apie nusiginklavimą pasakyta taip:

"Pradėti pasitarimai su Suvienytų Valstijų atstovu apie sumažinimą karo laivų. Mano valdžia tikisi drauge su kitomis šalimis įvykinti šitą nusiginkalvimą visame pasaulyje."

Laike Gaisro Laive Muzika Nuramino Keliauninkus.

Vokiečių garlaivis "Deutchland" vakar pasiekė New Yorko uostą pilnas dumų ir ugnies apimtas. Muzika stengėsi nuraminti išsigandusius keliautojus.

Virtuvėje užpakalyj pirmos klasės valgomo kambario virėjas išliejo ant krosnies aliejų. Liepsna ir dumai uždarė ventiliatorių.

Ugnis buvo greitai užgesinta, bet su dumais ne taip lengva. Jie pripildė du dekus ir jurininkai dirbo pusę valandos užsidėję maskas griaudami sienas ir laistidami kambarius, kad nepalikt nei nei vienos žarijos.

Tačiaus ugnis pasirodė kitoj vietoj ir pirmą negu ją čia užgesino, nuostolių pasidarė apie $10,000. Laivas "Deutchland" buvo pastatytas 1923 metais ir turi 21,000 tonų.

Moterys Reikalauja Vyro Algų.

MACKNIAC ISLAND, Mich. liepos 2 d. Už keleto dienų čia prasidės "National Federation of Business and Profesional Women's Club" konvencija, kurioj bus reikalaujama didesnių algų moterims.

Tyrinėjimai padaryti p. Margaret Eliot, Michigan universiteto tarp 14,000 moterų, parodo, kad žymus skaičius jų užlaiko šeimynas arba gimines.

Čekų Šnipai Vengrijoj

BUDAPESTAS, Vengirja, liepos 2 d. — Vengrų dedektyvai suareštavo visą eilę asmenų įtariamų šnipavime Čecho — slovakijos naudai.

Vandenyno dugnas pakilo 100 pėdų.

Iš Naujosios Zelandijos praneša, jog okeano dugnas prie baltosios uolos Karamea pakilo 100 pėdų vienos mylios ilgume. Tai esą pasekmė žemės drebėjimo.

Prašo sykiu palaidoti ir jo pypkę.

NEW BARKING, England, liepos 2 d. — Sidney Porter tur but labai mėgo pypkę ir savo taboką dar gyvu budamas. Nes kuomet mirė, tai žmonai paliko apie $4,000, bet pypkę, taboką ir degtukų dėžę prašė įdėti į karstą ir palaidoti sykiu su juom.

"Su Ugnimi Žaisti Nevalia."

Lietuvos Teismas Nubaudė Padegėją.

ŽARASAI. — Birželio mėn. Panevėžio Apygardos teismo išvažiuojamoj sesijoj Žarasuose išnagrinėta gana reta byla pas mus padegimo.

Pernai, Bilaišių kaime Dusėtų val., Žarasų aps. pavakaryj žmonės pastebėjo pradedant degti ukininko Antano Gudelio klojimą. Tuč tuojau griebtasi gesinti, kas ir pasisekė padaryti.

Likvidavus gaisrą, toj vietoj, kur jis buvo prasidėjęs pastarblyj rasta užtaisalas: gniužtas pakulų, vatos ir įtaisytas jan knatas su degtukais.

Nobelio Dovanos.

Alfred Bernhard Nobel 1833 — 1896 buvo rusų — švedų inžinierius, kurs išrado dinamitą. Mirdamas jis paliko 9,000,000 turto, kurio beveik visą dalį, išskiriant mažą sumą giminėms, paskyrė mokslo reikalams. Nuošimčiai nuo šio turto yra skisrtomi kas metą į penkias lygias dalis: 1. Asmeniui daugiausia pasižymėjusiam fizikoj, 2. chemikoj, 3. medicinoj, 4. literaturoj 5. labiausia pasidarbavusiam pasaulinei taikai.

Paskyrimą šių dovanų kontroliuoja švedų įstaigos.

Tautinė Bažnyčia Lietuvoj.

Visoje Lietuvoje randasi Tautinei Bažnyčiai palankių žmonių — 60 tukstančių. Tų žmonių noru paskirtas Lietuvos Tautinių Bažnyčių globėju vyskupas X. M. Žukauskas gyv. Philadelphijos miestе. Todel legališkas T. B. valdytojas yra vien tik minėtas vyskupas. Jo globoj bus visi kunigai ir bažnyčios. Vyskupas darbą pradėjo ir jau Lietuvos Tautinei Bažnyčiai paskyrė pirmąjį kunigą A. Chaleckį, buvusį Romos kunigą.

HELGOLANDO SALA NYKSTA.

Jura pamažu ją išgriauna.

Versalės taikos sutarties yra priežastim to, kad pagarsėjusi Helgolando sala Šiaurės arba Vokiečių juroje ima pranykti. Iš pradžių 1910 m. beliko ketvirta dalis to. Tuomet vokiečiai, kurie tą salą gavo iš Anglijos pradėjo čia statyti geležies ir cemento sieną, kuri kainavo $30,000,000. Kiti $8,000,000 buvo išleisti pagerinimui uosto, kurs tapo vokiečių laivyno baze.

Svarba šios salos pasireiškė laike didžiojo karo, kuomet įvykdavo susirėmimai tarp vokiečių ir anglų laivynų. Didieji Helgolando, Dogger Bank ir Jutlando mušiai įvyko arti šios salos ir kiekvieną kartą vokiečiams pasisekdavo išsigelbėti nuo stipresnių anglų jėgų.

Bet pasibaigus karui visi fortai ir geležies sienos buvo išgriautos ir maža salelė tapo auka juros bangų. Nespėjo praeiti dešimts metų, o jau pusė salos beveik išgriauta. Toks pat likimas sutiks ir paskutinę dalį.

Mokslininkai tikrina, kad ši sala yra liekana didelio sauszėmio, kuris toli buvo įsikišęs į vandenyną, bet laikui bėgant nuslugo.

VIDURAMŽIO BAZNYČIOS ĮSTATYMAI DAR VEIKIA ANGLIJOJ.

LONDONAS, liepos 1 d. — Pasirodo, kad Anglijoj dar veikia viduramžio įstatymai. Tulas Jo[illegible]nry Stevens iš Cambridgeshire dvasiškių teismo tapo pasodintas kalėjiman, be jokio civilio teismo tardymo.

Bažnyčios tribunalas pralenkė net visus kitus tuom, kad nepa[illegible]yrė laiko kiek kalinys turės sėdėti. Jis bus paliuosuotas sulig tribunolo [illegible]ožir[illegible]

Šios bylos pradžia siekia 1130 metus, bet nukentėjęs Stevens apie tai nieko nežinojo. Tais metais buvo suteiktos teisės į septyniolika akerų žemės Huxtone. Vienas punktas tame dokumente reikalavo, kad žemės savininkas prižiurėtų bažnyčią.

Penkiolika metų atgal Stevens nupirko tos septyniolika akerių. Niekas ir nesapnavo apie prižiurėjimo punktą.

Bet štai atėjo naujas vikaras ir pastebėjo bažnyčios užgročiams reikalinga šis tas pataisyti. Jis surado taipgi, kad 800 metų senumo kontrakte parodyta, kas tą darbą turi atlikti. Stevens kratėsi, teisindamasis, kad pirkdamas žemę nieko apie tai nežinojo ir pagaliau tas punktas vistiek nebeturi reikšmės.

Dalykams atsidurus tokioj padėtyj, nebeliko nieko kito kaip sušaukti dvasiškių teismą ir teisti Stevensą. Jis buvo surasta kaltu paniekinime teismo.

Popieriai tapo pagaminti ir pasiųsti aukščiausiam Cambridgeshire apielinkės šerifui, kad tasai areštuotų Stevensą. Turtingas žemės savininkas buvo patalpintas Bedford kalėjime.

Geriaus kalėjimas, negu mokėt $20.00.

Pataisymas bažnyčios gal butų kainavę $20.00, bet Stevensas užsispyrė nemokėti iš principo. Jis sako, jog dvasiškių teismas nebeturi galios moderninėj Anglijoj. Kaip tai nebutų, bet Stevens randas kalėjime ir jis nebus paliuosuotas kol minėti teisėjai nesusimils.

Šis atsitikimas patraukė visu domėsis tuom, kad visa teismo procedura buvo finansuojama dvasiškių, kurie norėjo įsitikinti ar jie dar turi senoviškos galios kalinti piliečius. Pasirodo, kad taip.

Panašių bylų visoj Anglijoj yra 120, kurias dvasiškiai nori perkratyti ir priversti žemės savininkus prižiurėti bažnyčias, kurios delei parapijonų apsileidimo baigia griuti.

Įstatymas, kuris paliečia šiuos dalykus siekia vienuoliktą šimtmetį. Pradžioj dvasiškių teismai galėjo "pabarti" ir ekskomunikuoti. Bet tais laikasi žmonės nedaug paisė tikėjimo ir visokios pastabos arba išmetimas iš bažnyčios mažai ką reiškė. Štai del ko ir tapo išleistas minėtas aukščiau įstatymas del kurio tenka nukentėti nekaltiems asmenims.

MOKSLO LAISVĖ PANAIKINTA ITALIJOJ

Profesoriai turi gauti Fašistų Partijos Sutikimą.

ROMA, Italija. Liepos 2 d. Fašistų partijos sekretorius Augusto Turati išleido įsakymą, sulig kurio nei vienas profesorius, negavęs iš fašistų partijos O. K. ir mažos "tessera" — paso, negali mokinti universitetuose. O toks pasas nebus išduodamas iki aplikantas nepareikš pilno sutikimo su Mussoliino principais. Kadangi fašistai mėgsta organizuotis į grupes tai ir profesoriams įsakyti susiburti ir išrinkti vieną vadovą.

Laikraščiai pritaria šiam planui.

Fašistų laikraščiai sako, kad nors užsieniuose gyvenantieji liberalai atakuosią šį sumanymą, bet universitetams tai išeis ant naudos.

"Liberališki universitetai" sako Tribuna, "kur buvo didelė intelektualė laisvė, socializmas ir filosofija; kur buvo skelbiama anti — klerikalizmas ir anti — militarizmas turi išnykti..."

Tokiu budu universitetus organizuos pagal Mussolinio paskelbtų principų.

Žmogus, Kuris Valdo Vokietiją.

Dr. Hjalman Schacht.

Pasaulinis karas pasibaigė, bet atlyginimo arba reparacijų klausimas likos neužbaigtas. Santarvininkai reikalavo iš Vokietijos didelių mokesnių ir laukė savo kareivius vokiečių žemėj. Tik pereitam birželio mėnesyj taip vadinama Young komisija sutvarkė reparacijų klausimą.

Vakare prieš [illegible] abaigsiant darbą Dr. Hjalmar Schacht vokiečių delegacijos pirmininkas buvo užklaustas ar jis patenkntas.

— [illegible] klausimas [illegible] ar aš esu patenkintas. Ar bile vienas žmogus gali buti užganėdintas, kuomet po kelių mėnesių darbo turi prašyt savo valdžios mokėti $500,000,000 kas met per ištisą gentkartę.

Kas yra tas asmuo, kurs pats vienas pasiėmė tokią atsakomybę prieš 60 mil. tautą?

Schactas, kaipo Reichbanko prezidentas per šešius metus vadovavo vokiečių finansams, jis gimė Vokietijoj 1877 metais Tingleff miestelyj Schleswige.

Pasimokinęs Hamburge, jis išvyko Berlynan kur per keturius metus studijavo ekonomiją ir filosofiją. 1900 metais jis parašė knygą apie Anglų merkantelizmą ir gavo daktaro laipsnį.

Ispanų Lakunai Buvo Išgelbėti Priepuolamai.

LONDONAS, liepos 2 d. — Keturi ispanų lakunai, maj. Ramon Franco vadovaujami norėjo perlėkti Atlantikos vandenyną. Bet jie buvo dingę neatsiekę tikslo. Visas pasaulis manė juos žuvusius esant. Tik pereitam šeštadienyj anglų laivas juos užtiko prie Azoro salų ir kaip dabar paaiškėjo visai netikėtai.

Iš anglų laivo Eagle buvo pasiųstas orlaivis, kuris skraidė aplinkui ir ieškojo lakunų. Aplinkui sunku buvo kas matyti, o jura labai audringa. Aplakstęs šimtus mylių Atlantikos vandenyno paviršiuj ir nieko nepastebėdamas, anglų orlaivis nutarė grįžti atgal. Be to ir gasolinas jau buvo beveik išsibaigęs. Vienas iš jų pradėjo groti armonika, paįvairinus vienodumą, o kitas pažvelgė žemyn, pastebėjo mažą laivelį, vėjo mėtomą. Nusileido žemiau jie pamatė kelius žmones, kurie visaip stengės patraukt aeroplano atydą. Ir taip buvo surasti pradingę ispanų lakunai.

Nosinė.

Nosinė pradėta vartoti tik XV amžiuje. Iki to laiko įžymus turtingi ir vergai valė nosis ranka. Aukštesniųjų luomų žmonės nosį valydavo kaire raika, del to, kad ja tenka mažiau naudotis.

VOKIEČIŲ KARO PAJĖGOS.

Apsaugos Ministerio Pranešimas.

Laike debatų Reichtage pabaigoj pereito mėnesio apsaugos ministeris Generolas Groener, išdėstė savo pažiuras į Vokietijos karines jėgas ir santykius su kaimynais.

Generolas Groeneris pastebėjo, kad Tautų Sąjungos tvėrėjai manė išrišti armijų klausimą įsteigiant militarinę policiją palaikyt vidujinę tvarką ir neskaitlingą kariuomenę, atsižvelgiant į krašto didį, apsigynimui nuo netikėtų įvykių. Bet atsitiko visai kitaip. Vokietijos kaimynai atsisakė nusiginkluoti, bijodami vokiečių, kurie turi tik septynias pėstininkų ir keletą raitelių divizijų, tuom tarpu kaip Prancuzija, Belgija, Lenkija ir Čekoslovakija turi 76 div. oro pajėgas, tvirtoves ir t. t.

Tenka esą dažnai girdėti, buk Vokietija turėdami daug milijonų gyventojų ir stiprią industriją greit galėtų sumobilizuoti stiprią armiją. Ištikrųjų toks perkeitimas imtų keletą mėnesių tuom tarpu, kaip laimėjusioji pusė turėdama ginklo dirbtuves galėtų užimti per trumpą laiką pusę Vokietijos.

Kadangi vokiečių karinės pajėgos buvo nustatytos Versalės taikos sutartyj, tai dažnai esą klausiama, kam belaikyt tokią mažą kariuomenę, kuri didelės svarbos neturi. Į tai Generolas Groeneris atsakė: Nors musų kariuomenė ir maža, bet ji visgi sulaiko draugingus kaimynus nuo užpuldinėjimo vokiečių pasienų ir laužymo musų neitraliteto...

A.L.T. Sandaros Reikalai

Pasekmingas A. L. T. S. 2-ro Aps. Išvažiavimas.

Birželio 23 d. Meridane, Conn. įvyko pirmasis šios vasaros išvažiavimas. Publikos prisirinko apie tukstantį. Diena buvo ukanota, karšta, dušni ir turintiems automobilius rodos priderėjo važiuoti į juras, bet Conn. valst. lietuviams Sandaros išvažiavimas daugiau rupėjo. Tukstantinės minios pasirodymas — tai ženklas, kad dar šioje apielinkėje tautinė idėja stipriai savo šaknis įleidus ir dar per ilgus metus gyvuos. Tai didelė garbė Conn. valst. lietuviams! Be Conn. lietuvių dar apščiai matės iš Mass., N. J., Penna. ir N. Y. valstijų.

Visų nuotaika graži, draugiškumas didelis, nors tuli gaivalai mėgina užgniaužti, bet matyti, kad nesiseka; visi nustatą prieš ardymą Sandaros. Net jau išsikalbėjus su senesniais veikėjais, butent gerb. J. Žemantausku iš Waterburio, ir tai pasirodo, kad ir jo jausmai kitoki negu kitų "tautininkų" ar "sen-tautininkų", kurie pradeda pakenkti ir S. L. A. pramogoms.

A. L. T. Sandara Conn. valstijoje stipri. Bet kad tą stiprumą per amžius išlaikyti rekia šių dalykėlių: 1. visose kolonijose, kur tik yra A. L. T. Sandaros kuopos, draugai — sandariečiai turi sugyventi gražiai, draugiškai; "aš — ego" turi išnykti ir dirbantiems draugams neužvydėti, bet kiek galint pagelbėti; 2. Kuopų valdybų viršininkai turi dirbti daugiau, negu iki šiol dirbo, ypač, kad visose kolonijose, kur tik yra kuopos, kad susirinkimai įvyktų kas mėnesis. Taipgi savu keliu visi nariai kiek galint turi prigelbėti savo išrinktiems viršininkams; 3. visi nariai be skirtumo turi dirbti, kad savo organą "Sandarą" palaikyti: prenumeratą, pardavinėti atskirais, numeriais, rinkti skelbimus, duoti spaudos darbus. Organo palaikymas paskutiniu laiku Conn. valstijoj apmiręs, nors visi skundžias, kad nėra galima, nes organas ateina savaitė vėliau negu turi ateiti, bet kad organas ateitų laiku, tai reikia padaryti Centrui spaudimas, kad Centro darbininkai išleistų "Sandarą" anksčiau, kad čia pas mus pasiektų penktadieniais, taip kaip pasiekia kitų žmonių leidiniai o jei Centras neklausytų, ar jo darbininkai musų reikalavimų neišpildytų, tai tokius darbininkus pašalinti ir į jų vietą įsodinti tokius, kurie rupintųsi Sandarai ištikimai dirbti.

Programas šio išvažiavimo buvo biskį lyg permažas: dainavo vien tik "Varpo" choras, kuris Conn. valst. vienintėlis, tautinėj dvasioj vedamas. Kitokių pramogėlių ne buvo, nors Apskričio išvažiavime buvo tarta daugiau turėti ir Apskričio pirm. buvo pasižadėjęs gauti paskilbusi Worcesterio "Mes keturi". Tikimasi, kad paskutiniame II apskr. išvažiavime, kuris bus Rugs. 1 d. Union City šie trukumai pasitaisys.

Tokie tai mano trumpai pažymint įspudžiai iš Conn. valstijos draugų suvažiavimo Meridene, Conn. Beabejo kiti korespondentai daugiau ir plačia aprašys.

— Embė.

P. S. Girdėjau, kad A. L. T Sandaros 46 kuopa Hartforde, po vadovybe gerb. Levišausko rengia pietų Conn. ir rytų Mass valst. Sandariečių išvažiavimą Thompsonville, Conn Liepos 14 dieną. Thompsonville yra arčiau Mass. lietuvių ir tikimasi, kad tą dieną suvažiuos lietuvių irgi tukstantinė minia ir praleis dieną tarp medžių — girių, prie pievų — šieno bežaisdami, besikalbėdami, besilinksmindami Tai bus šventė, tai bus susibroliavimas dviejų valst. lietuvių — Conn. ir Mass. Gerb Lesišauskui pagelbsti rengti šį išvažiavimą piknikų žinovai: Rastauskas, Kmeliauskas ir kiti.

—E.

Činčibieras.

RIESTAS REIKALAS.

Vaizdelis iš Lietuvos gyveinmo.

Dabar Glušaitis nieko daugiau nebepasirašinėja.

— Užteks, sako, prisirašiau.

O nepasirašinėja todel, kad baisiai riestai jam su tais parašais išėjo. Svetimą vekselį išpirkti teko.

Aną pavasarį ateina pas jį Suktauskas, menkas toks žmogelis, naginiuotas. Ateina ir pusbonkį iš kišenės išsitraukia. Su reikalu, vadinasi, atėjo.

Glušaitis ką gi. Geria, žinoma. Gal mano reikalas menkas, o be to artimo loską negi atstumsi.

Taip jie išgėrė Suktausko pusbonkį, išgėrė ir Glušaičio pastatytą. Apipasakojo savo reikalus, susijaudino, na ir pasibučiavo žinoma. Griekas ar ką kaimynams pasibučiuoti.

Pasibučiavęs Suktauskas ir sako:

— Žinai prieteliau, čia toks reikaliukas išpuola. Pritrukau sėklų ir zuperio dar koks maišelis susigadytų. Tai gal, padėtum, ar ką?

O Glušaitis vyras kad ir gailiaširdingas, bet pačiam ir trumpa. Taigi jis ir sako savo kaimynui.

— Kad pats neturiu nei sėklų nei zuperio. Ot jei taip šiaudų vežimėlį, tai paskolinti galėčiau.

— Negi, sako Suktauskas, šiaudais žemę tręši. Ale man sako tik ant vekselio pasirašyk. Jau aš ten viską sutvarkysiu.

Glušaitis, kad pasirašyti ir mokėjo, bet apie vekselį nieko girdėjęs nebuvo. Taigi ir klausia kaimyno:

— O tas vekselis, ar geras daiktas?

— Daiktas tai geras. O znočija, jei aš ką paimsiu tai jį vietoje pinigų duosiu. O tu, vadinasi, pasirašydamas sviečysi, kad aš ukį turiu ir užmokėti galėsiu.

Glušaitis ką? Žmogus jis paprastas, svieto mandrastims pasidyvijo, galvą pakraipė ir apsirašė.

Sunkiai pasirašė, net prakaitas išpylė tokį svarbų darbą bedirbant.

Na pasirašė žmogus ir pasirašė. Pačiupinėjo dar pasirašytą popiergalį. Mato storą, mėlyną spalvą kampe pamarginta. Graži popiera. Pirmą kartą gyvenime ant tokios gražios pasirašinėjo.

Taip ir išsiskyrė kaimynai.

Praėjo pavasaris. Slinko vasara. Glušaitis jau duotą parašą beveik pamiršo. Suktauskas ukį pardavęs į Braziliją spėjo išvažiuoti, menkas toks žmogelis, naginėtas.

Ir viskas butų ramų buvę, jei ne tas pakvietimas. Gavo jį Glušaitis rudenį, kai javus nukirtęs ir pardavęs svajojo naujus tvartus pastatyti. Gavo ir nustebo.

Kad ir mokėjo iš maldaknygės skaityti, bet čia neperskaitė ir nudrožė pas kaimyną Jurgį.

— Te, vadinasi, perskaityk!

O Jurgis, žmogus apsišvietęs, amerikonas, jam ir paaiškino:

— Už vekselį 2000 litų bankui turi užmokėti.

— Kaip užmokėti? Už ką? i aš pasirašiau sviečydamas, kad Suktauskas ukį turi. Bludiji ar ką?

Kaimynas Jurgis, žinoma, Ką padarysi, toks jau teisingas žmogus buvo.

Tik kada atvažiavo policininkai turtą apraštavoti suprato Glušaitis, kad reikalas rimtas. Žinoma, pludo žmogus baisiai, apsišvietimą prakeikė, bet 2000 litų užsimokėti turėjo.

Ir nuo tos dienos Glušaitis pasikeitė. Pirmiau ir vaikus jam aiškino. Bet kur tau. Užpyko senis. Melagiu išvadino. Iškoliojo. Vos namiškiai perskyrė.

Taip ir nemokėjo bankui. Nemokėjo net tada, kada antrą pakvietimą gavo. O atvežusį pakvietimą išvarė.

Į mokyklą leido, ir laikraštį jau buvo besirengiąs išsirašyti, ir bendrai stovėjo už apšvietimą.

O dabar vaikus iš mokyklos atsiėmė. Visas knygas, ir net kalendorius, sudraskė, o siulantiems laikraštį išsirašyti net kumščius rodė:

— Aš jums apšvietimą! Apšvietėte! Du tukstančiai litų už vieną parašą! O kad jus su visu apšvietimu kiaulės suėstų!...

Taip jis dabar ir gyvena vienas nepasinašinėdamas.

O kada iš Amerikos brolis pinigų atsiuntė ir pašte prašė pasirašyti, nė pinigų nepaėmė.

— Nereikia, sako. Dabar 5 dolerius duodat, o pasirašyk tai vėliau 50 nulupsit. Ne, sako, nėra durnių. Jau pamokino. Pasirašiau!

Taip ir išėjo nusispiovęs.

O visai jau žmogus į apsišvietimą žengė ir laikraštį buvo bejsirašąs. Dabar gi net vaikams pasirašinėti draudžia, o pamatęs rašalą ir plunksnakotį taip įsiunta, kad baisu darosi. Kas žino, ką žmogus daryti gali.

Štai ką reiškia vekselį kaimynui pasirašyti.

KEPURĖ.

Šarka, nukamuotas dvylikos alaus, ėjo namo.

Laikas nuo laiko jis laikėsi už sienų, slenką gatve automobiliai jo akyse susiliejo į vieną žėrintį tašką.

Pagaliau jis nebeišsilaikė ir bejėgiškai nusviro ant kažkieno slenkščio pakopos.

Jo galva nusviro kepurė nukrito šalia ant šalygatvio.

Vakaro prieblandos pridengė jo susilenkusią užsnudusią figurą.

— Te centą! — piktai pasakė praeinanti senelė, manydama, kad jis elgeta. — Manau ne per saldu šaltyje sėdėti!

Ir įmetė į kepurę centą.

— Tur but inteligentiškas elgėta. — pamanė po valandėlės praeinanti ponia. — Veidą net paslėpė!

Ir numetė penkis centus.

—Jei aperacija vykusiai pasiseks, pažadėjau pastatyti bažnyčioje žvakę, — pagalvojo kaž kokią panelė, numes dama šarkiui dvidešimts centų. — Žvakės nepastačiau, paaukosiu elgėtai.

— Irgi kalba: elgetynai, socialinis šelpimas! — garsiai murmėjo storas pilietis, — elgėtų pilnos gatvės.

Ir paliko kepurėje dešimtį centų.

Po geros valandos šarkis, vėsaus oro atgaivintas, pabudo. Jis apsidairė, išsigandęs susigriebė už galvos, surado kepurę ir nustebo pamatė joje pinigus.

— O pinigai iš kur? — suriko jis nustebęs. — Tiesiog stebuklas!

Ir, skaičiuodamas pinigus, nudrožė , artimiausią karčiamą išsipagirioti.

ĮVAIRENYBĖS.

Automobilių Gamyba Aukšta.

DETROIT, Mich. liep. 2 d. Pirmoji dalis šių 1929 metų viršino visus kitus automobilių industrijoj. Hudson, Chevrolet, Buick, Olds. Packard, Reo ir kiti padaugino savo išdirbimui.

28,000 Siuvėjų Skelbią Streiką.

NEW YORK, Liepos 2 d. — The International Ladies Garment Worker Union, kuri priklauso Amerikos Darbo Federacijai, šiandien išleido įsakymą 28,000 overkočių siuvėjoms pradėti streiką.

Priežastis streiko nesutikimas del algų.

Mirė 105 Metų Amžiaus.

ONTROSE, Ia., liepos 2 d. Mrs. Margaret Galloway Phillips, 105 metų, mirė čia vakar vakare. Ji gimė Edinburghe, Škotijoj.

Japonų Kabinetas Rezignavo.

TOKIO, liepos 2 d. — Baronas Tanaka Japonų ministeris pirmininkas per paskutinus du metu, įteikė savo rezignaciją imperatoriui Hirohito, jojo palociuje.

Pasitarti apie busimą kabinetą imperatorius pasikvietė liberalų vadą Yugo Hamagachi ir princą Saionji buvusį premjerą vieną seniausių valstybės veikėjų.

Priežastis delei kurios kabinetas turėjo rezignuoti yra užmušimas maršalo Chang Tsolin, nugalėto šiaurės kinų karo viešpaties pereitais metais Mukdene.

Kita priežastis buvusi tai ratifikavimas Kelloggo pakto pasmerkianičo karus. Kabinetas per daug davęs progų opozicijai kelti triukšmus del užrašytų pakte žodžių: "Varde užinteresuotų tautų", kuris buk susiaurina imperatoriaus teises.

Sugrįžo Iš Kongos Su Dviem Kanibalais.

NEW YORK, N. Y. liepos 2 d. — Iš Centralinės Afrikos po trijų metų tyrinėjimo sugrįžo Belgijos ekspedicijos galva Dr. Daniel Davenport. Iš visų ekspedicijos narių gyvu beliko tik jis vienas. Su savim atsivežė jis du kanibalu.

Nekalta Politikos Auka.

Šaulys nušovė nuovados viršininką.

Po pasikėsinimo ant Voldemaro, visoje Lietuvoje buvo įsakyta sulaikyti žmones ant kelių ir klausti paso.

Kelyje tarp Želvos ir Ukmergės stovėjo šauliai. Pravažiuojantis Želvos nuovados viršininkas Linkevičius buvo palieptas sustoti, bet tasai nepaisė ir paleido automobilį dar greičiau. Šaulys P. Struoga šovė ir pataikė Linkevičiui, kuris tuojaus mirė.

PETRULIO BYLA.

Kaip praneša Elta jau baigiama tyrinėti ypat. svarb. byl. tardytojo ir busianti nagrinėjama. Petrulis esąs įnešęs 150,000 litų užstato.

Pašto Ženklas 50,000 Dolerių Vertės.

Havre, nuo 18 iki 26 d. gegužės buvo tarptautinė Filatelijos paroda.

Ženklų tarpe, kurie ten buvo rodomi, kataloge pažymėtas rečiausias paasulyje pašto ženklas, kuris žinovų įkainuotas 50,000 dolerių. Tai — viencentinis Britų Gvianos pašto ženklas, išleistas 1856 metais. Šiuo laiku tėra tik vienas tokių ženklų egzempliorius, priklausantis Urturui iš Utikos, Jungtinių Amerikos Valstybių.

Taip brangus ženklas kadaise buvo rastas mokinio ant voko jo dėdės, miestelyj Džordžann. Mokinys pardavė vietos kolekcionieriui už 10 centų. Vėliau ženklas pateko į pagarsėjusią barono Renofjerio fon Ferrariaus kolekciją, kur išbuvo ištisus 40 metų.

Reikia pasakyti, kad šitas ženklas — toli ne pirmnykštės išvaizdos ir cielybės, su apdraskytomis kertėmis ir tau kuotomis dėmėmis.

Tautininkų Partijos Suvažiavimas.

Viso su svečiais atsilankė virš 200 asmenų. Suvažiavime dalyvavo visas Tautininkų partijos centras, "Lietuvos Aido" redakcijos nariai, Neo-lituanijos korporacijos studentai ir keliolika kaimiečių.

Pranešimus darė Min. Pirm. p. Voldemaras — du ir Žemės Uk. Min. p. Aleksa. Šie pranešimai beveik išimtinai sudarė konferencijos programą. Šeštadienyj po piet išrinkta rezoliucijoms gaminti komisijos.

Sekmadienyj 13 valandą konferencija susirinko rezoliucijoms priimti. Konferencija pasibaigė 14 val.

Valdybon esą išrinkti tie patys asmenys.

Rusija Rengias sutikti 80 Amerikiečių Biznierių.

RIGA, liepos 2 d. — Aštuoniosdešimts amerikiečių, atstovauja prekybą ir pramonę greitu laiku žada atvykti Rusijon. Šią ekskursiją surengė Charles Smith, prezidentas Rusijos — Amerikos prekybos buto.

Maskvoj svečiai bus pasitikti labai iškilmingai, o prie rubežiaus juos pasitiks komisariato atstovas specialiu traukiniu.

Skaitykite ir platinkite "SANDARĄ"

KELIAUK Į LIETUVĄ PER

KLAIPEDA

LAIVAIS

Baltic Amerikos Linijos

Žemiausios Kainos Tiesiai į

KLAIPĖDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi puses, nes tuomet sutaupysite sau pinigų.

Trečia Klase ..... $1[illegible]
Trečia Klase [illegible] ir atgal [illegible] $[illegible]
Turistinė trečia klasė Main Deck $129.50
Turistinė 3-čia klasė į ten ir atgal tiktai $216.00
Cabin $147.50

Per "Vasaros Sezoną" važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpiučio 1 iki Rugsėjo 22 d. visos kainos padidinamos $7.50 vienan galan, o $12.50 į abu galu

BALTIC AMERICA LINIJOS laivų populiarumas lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPĖDĄ, bet ir nuo to, kad pasažierams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sekantį laivai išplauks iš New Yorko:
"ESTONIA" Liepos 3 d. "ESTONIA" Rugp. 10 d.
"LITUANIA" Liepos 20 "LITUANIA" Rugp. 31 d.

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą
— arba —

BALTIC AMERICA LINE
315 S. Dearborn St., Chicago, Ill.

SANDARA

SANDARA vienintėlis lietuvių tautinis demokratiniai valstybinio nusistatymo savaitraštis Amerikoje.

SANDARA yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, susidedančios iš 100 kuopų, Suvienytose Šiaurės Amerikos Valstijose.

SANDARA eina kas penktadienis, 3331 South Halsted Street, Chicago, Ill., prenumerata metams Amerikoj $2.00, Lietuvoje, Vilniaus krašte, Kanadoje, Brazilijoje, Pietų Amerikoje ir kitur, užsienyj $3.00.

SANDARA atlieka įvairius spaudos darbus: nuo vizitinės korčiukės iki storiausios knygos; gražiai, pigiai ir greitai.

SANDARA (Val-Mont Calander Co.) spausdina įvairios rušies KALENDORIUS, kaip tai: De-Lux, Wall Pockets, Hangerius, 12 lapų su Lietuvių Tautinėmis ir Istorinėmis šventėmis, pritaikintus įvairioms biznio šakoms.

SANDARA parduoda laivakortes į Lietuvą ir atgal, ant didžiausių ir geriausių laivų ir parupina reikalingus dokumentus

SANDARA siunčia pinigus į Lietuvą litais ir Amerikos doleriais. Taipgi į Vilniaus kraštą ir į visas dalis pasaulio.

SANDARA

3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Del Vieno Daktaro Išsišokimo.

Birželio 21 dieną 1929 m "Sandaros" No. 25 tilpo Dr A. L. Graičiuno straipsnis, užvardintas "Važiuoja Ekskursija su Palydovu", kuris parodo kaip daug netikslumi gali prirašyti žmogus jei jis vieton tobulintis ir tarnaut visuomenei savo profesija, imasi gvildenti dalykus biznio apie kurį neturi supratimo.

Gerbiamas daktaras tame straipsnyj nusiskundžia, kad nei Tėvynė, nei Vienybė, ne Naujienos, nei Draugas jo to straipsnio netalpino — jis buvo rinkiniu NESĄMONIŲ Mums tečiaus žingeidu yra žinoti, kokiais einant sumetimais jį patalpino "Sandara" Ar tik ne del to, kad pašiepti gerbiamą daktarą jo paties raštų?

Tai tikra mielaširdystė!

Kaip užvardinimas paminėto straipsnio parodo, Dr. Graičiunas teikia pamokinimus laivakorčių agentams, kaip sutvarkyti ekskursijas, ir dar su grąsinimais, sakydamas:

"Gana laivų Kompanijų nusamdytiems bernams rankos užsimojimu atimti viso gyvenimo sutaupytus ir seną sukumpusį nuo darbo Amerikos lietuvį palikti likimui. Daugiau Jus jo neišnaudosite. Nutruko tamsus bizneliai netolimoj praeityj stebuklingų klinikų biznis. Netekom bendrovių kurioms žadėjote atstatyti Lietuvą. Nutruko Bischoffų, ir Harington'ų biznis. Nutruks ir šitas ekskursijų biznis, kuris sudaro naują pasipinigavimo šaltinį musų gaudagrašiams!"

Gerbiamas Dr. Graičiunas, kaip matome, griežtai pasmerkia Lietuvių rengiamas ekskursijas Lietuvon, ir laivakorčių pardavėjus stato eilėn prasižengusių, kurie rinko iš žmonių pinigus pažadėdami gydyti ligas, bet savo pažadų neištesėdami.

Jeigu Dr. Graičiunas tas klinikas panaikino už tai priklauso jam garbė! Tečiaus jeigu jis gaišina savo laiką ekskursijų klausimais, vieton lavintis savo profesijoj, jis daro visuomenei didelę nuoskriaudą.

Mes nesiginčysime su gerbiamu daktaru klausimu laivakorčių biznio reikalingumu. Laivakorčių biznis išsiplėtojo ne iš lietuvių laivakorčių pardavėjų priežasties, — jis išsiplėtojo eiga susisiekimo priemonių sudarimo. Laivų kompanijos yra to priežastis. Jeigu nebutų laivų kompanijų, ir pats gerbiamas daktaras nebutų "šipkarčių" agentų išnaudotas — jis butų nepirkęs laivakortės atvažiavimui Amerikon. Kalti taipgi yra geležinkeliai, — jeigu jų nebutų juk nereiktų pirkti geležinkelių tikietas. Na, juk laivų kompanijos ir geležinkelių kompanijos išnaudoja ne tik paprastus lietuvius, bet ir tokius šviesuolius kaip Dr. Graičiuną. Taigi, Dr. Graičiunas privalo visų pirm panaikinti tuos "gaudagrašius" ir keliauti tik savo kojomis. Bet netik laivų ir geležinkelių kompanijos išnaudoja ekskursistus, išnaudoja juos ir valdžios, imančios mokestis už pasus, taksus ir t. t.

Dr. Graičiunas privalo tada panaikinti ir tuos "gaudagrašius", valstybes, o tada įvyks tikra jo civilizacija, kokia gėrisi laukiniai ar miškiniai sutvėrimai.

Kas Yra Lietuvių Ekskursijos.

Lietuviai ir Amerikon atvyko buriais, ar tai susitarę ar priepuolamai. Dabar jie grįžta Lietuvon buriais laike surengtų ekskursijų su palydovais.

Palydovo pareiga yra prigelbėti keliaujantiems sutvarkyti jų bagažus, ir kitus reikalus, ir tai neapmokamai.

Lietuvių laivakorčių agentai, rengiant ekskursijas, parduoda laivakortes laivų kompanijų nustatytomis kainomis, parupina geležinkelių tikietus, kainomis kompanijų nustatytomis, parupina pasus valstybių nusttaytomis kainomis Be to, priruošia visokius raštus, be kurių keliauti negalima — dovanai.

Dr. Garičiunas, arba kitas toks inteligentas gali tą viską pats atlikti eidamas iš ofiso į ofisą, bet neskaitant jo žygių, už viską jis turės mokėti tiek pat ką paprastas darbininkas, perkantis laivakortę pas lietuvį laivakorčių agentą.

Be to, ir toks daktaras turės pusėtinai apsipažinti su įvairiais įstatymais ir patvarkymais pakol viską atatinkama,i su patvarkymis, kurie li pasitaikinti tuli apsilenkimai, su patvarkymas, kurie sudarys jam daug nemalonumų.

Patyręs laivakorčių agentas paliuosuoja keliaujantį nuo tų visų rupesčių, neimdamas jokio iš keliaujančio atlyginimo. Laivų kompanijos jam duoda komisą, kuris pašilieka pas kompanijas, jeigu keliaujantis perka laivakortes stačiai pas jas.

Ar Daktaras Graičiunas stengiasi pagerint lietuvių bukliai, pakenkdamas jų biznyj?

Musų Ekskursijos Tikslas.

Dvejopas yra lietuvių ekskursijų tikslas. Pirmas, tai aplankyti savo gimtąją šalį, ir seniai nematytas gimines Antras, tai apsigyventi Lietuvoj.

Ar daktaras Graičunas randa tuos tikslus tautai žalingais?

Moksliškos ir Turistinės Ekskursijos.

Yra kitų tautų rengiamo ekskursijos moksliškais sumetimais, arba bent pamatymo platesnio pasaulio. Yra jau ir Lietuvoj susikurus draugija kurios rupesčiu yra patraukti Lietuvon kitų šalių turistus.

Ta pastaroji draugija dar nepravedė savo sumanymų gyveniman, ir dar daug triuso turės padėti pakol savo tikslą atsieks.

Amerikiečiams lietuviams nei vienos nei kitos virš minėtų rušių ekskursijos nerupi. Pavieni lietuviai, kurie turpakankamai išgalės, gali prisidėti prie tokių moksliškų ekskursijų ir lietuviai laivakorčių agentai ir gi suteiks suteiks patarnavimą, nes pas juos yra daug informacijų tuo klausimu. Tečiaus, kada MUSŲ žmonėms daugiau rupi Lietuva negu nežinomos pasaulio šalys, tad jie ir rengia ekskursijas Lietuvon, vieton į Tibetą ar Guineą.

Tas kiekvienam yra aišku.

Laivakorčių Agentas.

Amerikoniškas mokslas.

— Tėte, kur Dempsey gimė?

— Nežinau, suneli,

— O kur Čarli Čaplinas gimė?

— Irgi nežinau.

— Na, o sakaisi tėve, universitetą baigęs!

Drabužių Industrija.

Sulig tradicijų, Massachusetts jureiviai sugrįždami nuo bangžuviavimo pirmieji, kurie reikalavo gatavai padarytus drabužius. Negalėdami laukti pakol jiems drabužiai buvo pasiuti jie pirko ką rado gatava, kad nors medžiaga buvo praščiausia.

Ir siuvėjai New Bedforde, Massachusetts valstijoj, buvo pirmo pardavinėti gatavus drabužius. Pirmas drabužių fabrikas buvo atidarytas New Yorke apie 1831 m. Savininkas buvo George Updyke, buvęs miesto majoras. Apart tos krautuvės New Yorke, Updyke įvedė skyrius pietuose.

Drabužių industrijos išsivystijimą sulaikė stoką visokių mašinų. 1850 m. siuvama mašina pirmu kartu pasirodė. Kerpiama mašina, kuri kirpo net 18 storumų audeklo 1870 m. Kiti pagerinimai tuoj pasirodė, ir senoviško kriaučio vietą šiandien užima fabrikų darbininkai. Ir tie darbininkai yra kuo įvairiausi.

Šiandien vis randasi žmonių, kurie duoda savo drabužius pasiuti, neperka gatavus.

Komercijos Departamentas ką tik išleido skaitlines parodant jog išdirbimas moteriškų drabužių 1927 m. buvo 15.5 nuoš. didesnis negu 1925 m. 1927 m. moteriškų drabužių pagaminta net už $1,500,000,000 vertės. Industrija randasi aštuoniuose miestuose, New Yorke, Chicagoje, Philadelphijoj, Clevelande, Bostone, St. Louis, Los Angeles ir Baltimorėje. Tuose miestuose yra net 88 nuošimtis įsteigtų visų moteriškų drabužių, kur gamina net 90 nuošimčių produktų. Iš 7,588 įstaigų kuiros gamina moteriškus drabužius, 5,949 randasi New orke, 406 Illinois 396 Pennsylvanijoj ir 277 Massachusetts.

1927 m. išdirbysčių cenzas rodo sumažėjimą iš 1.5 sulyginus su 1925 m. vyrų ir vaikų drabužių. Iš viso rodo [illegible] už [illegible]2,000,000 [illegible]žių. Iš 3,562 įstaigų, 1,785 randasi New Yorke, 419 Pennsylvanijoj ir 330 Illinois.

Iš viso industrijoj raportuota net 4,470,000 moteriškų kostiumų; suvirš 60,000,000 naminių suknių; [illegible] 20,000,000 moteriškų švarku 7,000,000 moteriškų marškinių; 24,000,000 vyriškų kostiumų ir milijonus visokiu kitų vyriškų drabužiu.

Sunaus Meilė.

Richard Corbett, apsišvietęs, jaunas anglas ilgai galvojo kaip pasielgti su jo motinos prašymu, užbaigti jos kančias nuo vėžio.

Abu jie gyveno pietinėj Prancuzijoj. Pereitam lapkričio mėnesyj ponios Corbett liga pasiekė labai blogo laipsnio. Vasario mėnesyj daktarai pareiškė, kad radium, X-ray ar kitos priemonės negali jos nei išgyydti nei palengvinti baisių kančių. Ji negalėjo papildyti saužudystės. Nors labai to norėtų. Ji prašė, kad sunus tą atliktų, nes pasak žodžių, jos mirtis yra neabejotina. Sunus troško palengvinti jos skausmą.

Prancuzijoj 40,000 žmonių miršta nuo vėžio, o Suvienytose Valstybėse tris syk tiek Pusė ligonių padaro sau galą išvengdami skausmo: "Ar neturėtų valstybė pati tuom susirupinti?" mąstė jis. Ir kadangi valstybė to nedaro, pavienis asmuo privalo tą atlik.

Ir Richard Corbett pasiėmė ant savęs atsakomybę. Jis suteikė savo motinai narkotino Paskiaus jis ją šovė, o toliau ir save, bet ne mirtinai. Pereitoj savaitėj jis gulėjo Heyres ligoninėj, nenorėdamas gyventi ir mąstydamas ką su juom padarys teismas. Jis parašė ilgą laišką Paryžiaus laikraščiui "Le Matui" sakydamas, jog nieko nesigaili."

— Gr.

Seniausia Lietuvių Agentura

545 East Broadway, So. Boston, Mass.

KITI SKYRIAI:

BOSTON OFFICE:
18 Tremont St., Kimball Bldg.
Room 205,
Tel. Liberty 7865 ir 6066

BROCKTON OFFICE:
630 North Main Street
Tel. Brockton 228.

GERIAUSI PIRKINIAI:

Ką manai daryti: pirkti ar parduoti, visuomet pasitarkite su mumis, o gausite geriausį patarnavimą, nes mes ne tik parduodame, bet ir mainom: biznius, namus ir farmas. Be to, musų ofisas išduoda visokius palisus nuo gaisro ir kitokių nelaimių.

So. Bostone

3 šeimynų namas prie Thomas Park, vieta yra labai puiki, namas turi 14 kambarių su gerais įtaisymais, parduosiu nebrangiai iš priežasties, kad savininkė turi apleisti šį kraštą. Matykite Jurgeliuną.

So. Bostone

6 šeimynų namas po 4 kambarius randasi prie Jurų pakraščio; namas gerai aptaisytas iš lauko ir vidaus, turintis vanias ir elektrą ir kitus įtaisymus. Parduosiu už $13,000 arba mainysiu ant 2 arba 3 šeimynu turint 5 arba 6 kambarius. Matykite Jokubauską.

Dorchesteryj

3 šeimynų namas po 6 kambarius, gražioj vietoj ant plačios gatvės. Gera vieta statyti garadžių; namas turi vėliausios mados visus įtaisymus. Mėnesinės randos neša $150.00, parduosiu už $15,000. Matykite Jokubauską.

Maža Farma

Randolph netoli nuo Bostono, 3½ akeriai žemės. 8 kambarių namas, toiletas, didelis sodas. Parduosiu pigiai arba savininkas mainytų ant namo. Matykite Jurgeliuną.

Dorchesteryj

Vienos šeimynos 10 kambarių namas su visais moderniškais įtaisymais; vieta del garadžiaus. Parsiduoda nebrangiai arba mainytų ant farmos, taipgi nepraleiskite šios minėtos progos. Matykite A. Mizarą.

Farma — Bridgewateryj

38 akeriai, 8 kambarių namas su visais įtaisymais ant gero kelio, 7 karvės, 2 arkliai, 25 vištos, 150 vištukų, visokie įrankiai. Parsiduoda už $8,500.

So. Bostone

3 šeimynų, 14 kambarių namas ir didelis jardas, galima pastatyti keletą garadžių. Nori mainyti į Dorchesterį ant 3 arba 2 šeimynų namo.

Norėdami daugiau informacijų klauskite pas Jankų.

Krautuvė

So. Bostone dviejų šeimynų namas su krautuve ir dviejų karų garadžius; gera vieta del biznio, tirštai lietuviais apgyventa, turi parduoti greitai. Įnešti reikia tik $2,500. Matykite Tuinilą.

City Point

2-jų šeimynų 10 kambarių namas atskirai budavotas su visais moderniškais įtaisymais ir šildytuvu — heater. Labai gražioj vietoj, prie pat pamario. Taipgi arti prie karų, štorų ir mokyklų. Turi buti parduotas greitai, nes savininkas išvažiuoja. Parduosiu už $7,100 ir mažu įnešimu. Matykite tuojaus B. Stefaną.

Puiki Residencija atseis dykai.

Perkant šitą 3-jų šeimynų namą po 5 ir 6 kambarius, su visoms vigadomis, gražioj vietoj Dorchesteryj. Daug žemės del kelių garadžių ir sodo. Turi buti greitai parduotas, nes savininkui reikalingi pinigai del farmieriavimo. Parsiduoda taip pigiai, kad rendauninkai padengs visus iškaščius paliekant savininkui kambarius už dyką. Atsišaukite greitaį. Matykite Gailių.

Už $1,000 Cash.

Galite pirkti puikų up-to-date 3-jų šeimynų namą Dorchesteryj arba Jamaica Plain su garadžiais ir vieta del sodo ar daržo. Kam mokėti rendą visą gyvenimą? Matykite Gailių.

Visuose reikaluose kreipkitės prie agentų arba musų ofisan.

LITHUANIAN AGENCY

545 East Broadway, South Boston, Mass.
Telephone 0605 — 1337
A. IVAS ir C. P. YURGELUN, Savininkai.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS
kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd.
So. Boston, Mass. Tel. S B 1882

Tel. So. Boston 1662 — 1373
A. J. KUPSTIS
Žemnamijos, Apdraudos, Mortgečių, Laivakorčių ir Pinigų Siuntimo Agentura
Parduodam Anglis ir Malkas
Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Norintieji teisingiausio patarnavimo ir geriausių pirkinių kreipkitės pas mus
332 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas

Išekzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas KARPENTERIS
Turiu miesto leidimą (license) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:
FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaice Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891_J

Namų telef. Univ. 1463-J
A. O. Salna
(SHALNA)
Lietuvis Advokatas
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.
"Darbininko" Name (2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

"TARPININKAS"
Vaizbos, Kulturos ir Dailės Mėnesinis Žurnalas, su spalvuotais paveikslas 40 puslapių, didelio formato.
Prenumerata metams $1.00;
Vienas numeris 10 centų,
Užseinyj $1.50, vienam num. 15c.
"Tarpininkas" duoda $200.00 arba laivakortę į Lietuvą ir atgal dovanų.
"Tarpininkas" pagelbės jums apmokėti bilas. Įsigykite "Tarpininką" tuojau, tai sužinosite, kaip tą galima padaryti.
Kreipkitės šiuo adresu:
"TARPININKAS"
332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Leidėjas A. J. Kupstis.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakymą, padarau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyką.
395 BROADWAY, SO. BOSTON.
Tel So. Boston 2340

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1463_J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kaina. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkit, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

South Boston Hardware Co.
Seniausia, Didžiausia ir Prieinamiausia Lietuviška Geležinių Daiktų Krautuvė South Bostone.

Egyptian pentas 24-rių spalvu $2.25
Pento ir varnišiaus remu- Special flat pentas .. $1.45
Baltas žibantis pentas $1.75
Geriausias Enamel $4.50
Šiškas, baltas ir raudonas $1.50
Geras baltas Enamel .. $2.50
veris $1.49
Screen pentas pusė gal. .69
Varnišius $1.00

Floor varnišius $1.75
Baltas tyras lead 100 svarų $11.45
Sienoms popieros rolis nuo ..... 5 iki 60c.
Stogams smala, galionas .65
Langų sietukas dratai, pėda ..... 2½c.
Žolių sėklos, svaras .. .25c.
Zuperis svaras ..... .5c.
Šakės žemei kasti .... .95c.
Grėbliai ..... .49c.

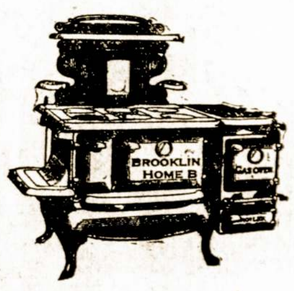

Šitas pečius pagal naujausios mados su visais įtaisymais $85.00. Bet kas, iškirpęs, atsineš šį skelbimą, gaus už $72.00. Naudokitės šia nepaprasta proga! Pečių turime visokių rušių, ir mažesnių po $45.00.

Apart paminėtų dalykų, turime visokių įrankių: pentoriams, plumberiams ir kitokiems mechanikams. Ą pristatom į namus veltui.

SOUTH BOSTON HARDWARE CO.
J. [illegible] Savininkas
379 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 0122.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
373 East Kensington Ave.
Chicago, Illinois

Editorial Office:
3331 So. Halsted Street
Telephone: Boulevard 0406

Editor MIKAS VAIDYLA
Business Manager MATAS BIEKSHA

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entry as second-class matter applied for at the Post Office at Chicago, Illinois, under the act of March 3, 1879 or August 24, 1912.

Sandara yra savaitmis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3331 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Boulevard 0406

Užsisakymo kaina:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyj metams $3.00

ŠVEDŲ KARALIUS LATVIJOJ.

Pabaigoj pereitos sąvaitės Estijoj ir Latvijoj lankės Švedų karalius Gustavas V., kuris buvo iškilmingai priimtas. Šimtai tukstančių žmonių jį pasitiko ir palydėjo. Iškilmingi pietus, kariuomenės paradai buvo suruošti jo garbei. Jokio incidento, kurs butų pakenkęs nuoširdžiam karaliaus priėmimui neįvyko. Telegramos praneša, jog priėmimo funkcijoje dalyvavo ir Sovietų atstovas Rygoje Lorencas. Tuomi norėta pabrėžti, kad Švedija ir Latvija jokių blogų norų link Rusijos neturi.

Minėtas karaliaus Gustavo V. vizitas tom dviem valstybėms turėjo tikslo suartinti visas valstybes, kurios apsupa Baltijos jurą, ir žinomą užmegsti prekybinius ryšius. Iki šiam laikui latviai ir estai eidavo ranka į ranką su lenkais ir svarbesniuose tarptautiniuose atsitikimuose, sekdavo, paprastai Varšuvos patarimus. Dabar, kuomet Vokietija įėjo į didžiųjų valstybių tarpą, lenkų rolė sumažėjo ir jų buvusieji bendradarbiai latviai su estais ėmė ieškoti draugų kitur. Švedija pasirodė viena tinkamiausių. Tą naują pakraipą Pabaltijos valstybių politikoj reikia tik pasveikinti.

Mums tačiau but daug smagiau, jei Švedijos karalius butų aplankęs ir musų laikinąją sostinę Kauną. Lietuviai pasižymi savo vaišingumu ne prasčiau už kitus ir tas garbingas svečias butų priimtas tikrai karališkai. Pagaliau lietuviai ir švedai turi daug bendrų atsiminimų iš praeities. Aštuoniolikto šimtmečio pradžioj musų kariuomenė kunigaikščio Radvilos vedama atsiskyrė nuo lenkų ir perėjo švedų pusėn, kad padarius Lietuvą laisvą nuo Lenkijos. Švedų karalius, beabejo žinojo šį ir daugelį kitų tam panašių incidentų, bet visgi neatvyko. Tur but jį sulaikė Vilnius.

NETOLIMĄ PRAEITĮ PRISIMINUS

Musų skaitytojai ras šios "Sandaros" laidoj įdomų atpasakojimą kaip buvo laimėtas Lietuvos pripažinimas Suvienytose Valstijose. Iš ten matome, kad į šį darbą buvo įtrauktos geriausios musų spėkos, suorganizuojant iš rimtų veikėjų Amerikos Lietuvių Tarybą ir Informacijos Biurą. Tos dvi įstaigos padėdamos didesnės dalies Amerikos lietuvių ryžosi patraukti Lietuvos pusėn amerikiečių visuomenę ir valdžią.

Po kelių savaičių intensyvaus darbo, gerai suplanuoto ir įvykinto, laukiami rezultatai tapo atsiekti. Vašingtonas pripažino Lietuvą "de jure". Po šio įvykio Antantės valstybėms nebeliko nieko kito, kaip padaryt tą patį. Ir tokiu budu Lietuva pasidarė pilnateisiu nariu nepriklausomų valstybių šeimynoj.

Gal nebetiek svarbus, bet visgi didelės reikšmės Lietuvos ateičiai yra Vilniaus klausimas. Savo sostine mes esam giliai susirupinę. Apkrauti visokiais kasdieniniais reikalais, mes randam pakankamai liuoso laiko pasidarbuoti, parinkt aukų ir parašyt laikraščiuose. Bet visas šis musų veikimas nėra suplanuotas. Kiekviena kolonija dirba savaip; kiekviena sriovė elgiasi kaip jai atrodo geriau. Pusė musų išeikvotų pajėgų nueina niekais.

O juk kuomet nors Vilniaus klausimas iškils tarptautinėj politikoj, sykiu gal but su Dancigu ir lenkišku koridoriu. Valstybės vėl svarstys musų sostinės likimą. Tose konferencijose, beabejo dalyvaus ir Suvienytų Valstijų atstovai.

Bet ar turės jie ir abelnai visa Amerikos visuomenė tiek informacijų apie Vilnių, kiek ji turėjo apie Lietuvą prieš pat jos pripažinimą? Tas priklauso nuo musų.

AR LAIMĖJO BAŽNYČIA MEKSIKOJ?

Kuomet užsibaigė trijų metų konfliktas tarp katalikų bažnyčios ir Meksikos valdžios chicagiečių marijonų organas "Draugas" iškilmingai pranešė visiems, kad, girdi bažnyčia laimėjusi. Dabar pažiurėkime koks tas "laimėjimas."

Pirmiausia katalikų bažnyčia apsiėmė pildyti 1917 metų konstituciją, ką ji buvo atsisakius padaryt treji metai atgal ir del ko kilo visi vaidai ir kraujo praliejimas. Minėtoji konstitucija draudžia kunigams vadovauti liaudies mokykloms arba ką nors ten dėstyti; religinės procesijos nėra leidžiamos; vienuolynai uždrausti; tikybinė spauda negali diskusuoti politinių klausimų; kunigai negali balsuoti ir užimti valdininko vietą; skaičių dvasiškių kiekvienam distrikte nustato valdžios įstaigos. O pats svarbiausias punktas — bažnyčios yra tautos nuosavybė.

Jeigu jau šitą skaityti laimėjimu, tai kas gi belieka vadinti "pralaimėjimu." Kad katalikų bažnyčia turėjo pasiduoti valdžiai galima jau matyt iš to, kad derybos prasidėjo tik tada, kai paskutinis gen. Escobaro sukilimas tapo galutinai likviduotas. O gen. Escobar išėjo prieš valdžią gindamas bažnyčią.

Daugeliui musų Meksikos konstitucija gali atrodyti peržiauri arba vienpusiška. Bet Meksikos katalikų bažnyčia nė kiek negeriau elgės, kuomet ji buvo pilna krašto valdovė. Nuolat kišosi į valstybės reikalus, priešinos žemės reformai ir naikino kiek galėdama liaudies mokyklas, sulaikydama tuo budu žmonių apšvietą.

Čia tinka lietuvių priežodis — kaip pasiklosi, taip išmiegosi.

DAUGIAU ŠVIESOS APIE PABAIGĄ PASAULINIO KARO.

Nesenai tapo išversta į anglų kalbą vokiečio Karl Fredrich Nowak knyga, kurioj atpasakojama, kaip buvo pasirašyta taikos sutartis Versalyje.

Vokiečių delegacijos pirmininkas Grafas Brockdorff — Ranttzau nesenai miręs atvyko Versalin mažai kieno pastebėtas ir nežinodamas koki taika jam bus padiktuota. Todel jis ir buvo prirengęs dvi prakalbas tam posėdžiui, kada bus paskelbta taikos sutarties tekstas. Vienas buvo labai trumpas. "Karo laimė nusviro priešingon pusėn ir mes esam pasirengę priimti sąlygas, pamatą, kurioms sudaro preliminarė sutartis. Mes eisime iki paskutinių galimybės rybų. . ." Bet ši kalba nebuvo pasakyta. Įžeistas Clemenceau, prancuzų ministeris pirmininko aukštu tonu ir priminimu Prusijos — Prancuzijos karo 1870 metais bei kitom pastabom, Brockdorf — Rantzau kalbėjo kitokiu tonu paliesdamas karo kaltininkus ir primindamas, kad vokiečių žmonės miršta badu del santarvininkų blokados. Negalėdamas suminkštinti kaikurių sutarties punktų, jis atsisakė pasirašyti ir grįžo Vokietijon.

Veimare tuo laiku posėdžiavo Steigiamasis Seimas. Kuomet atvykusioji delegacija pareiškė, jog priimti taiką nėra galima, Erzbergeris dabartinis katalikų centro vadas su tuom nesutiko. Erzbergerio rankos buvo sustiprintos dviejų slaptų Clemenceau agentų. Prof. Hesnard ir prof. Haguenin, kuris tikrino Erzbergeriui, kad sutartis nėra taip baisi ir jog laikui bėgant šis tas bus galima sušvelninti, o tuom pačiu sykiu siuntė prancuzams raginimus nei trupučio nenusileisti. Ir taip Erzbergeris laimėjo, o Brockdorff — Rantzau turėjo pasitraukti.

Triukšmas Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Pasaulinis karas tęsėsi keturius metus, o bolševikai nenurmsta ir po desėtko metų savo bergždžios kovos užkariauti Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Nežiurint vežimų išeikvoto popierio ir statinių rašalo, tautiečiai vistiek nepakeičia savo nuomonės, jog Maskvos internacionalas yra svetimas S. L. A.

APŽVALGA

KOKI YRA LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKA.

Paskutiniam tautininkų suvažiavime birželio mėn. prof. Voldemaras padarė smulkių pranešimų apie Lietuvos užsienio politiką. Delei to "Lietuvos Žinios" rašo:

> Prof. Voldemaras labai teisingai pabrėžė, kad užsienių politika daug pareina nuo krašto vidaus politikos.
>
> Taigi ir prof. Voldemaro nupieštame musų tarptautinių santykių vaizde ryškiai atspindi musų vidaus politika. Užsienių politikos laimėjimais mes, pasirodo, pasigirti negalime. Santykiai su Pabaltijos valstybėmis, musų kaimynais yra gerokai atšalę. Be abejojimų čia nemaža veidmenį suvaidino vidaus politika.
>
> Mums sekas draugaut kol kas tik su SSSR ir Vokietija. Prof. Voldemaras neminėjo, kad prekybos sutartis su Vokietija yra nemažas atlyginimas už draugingus jausmus.
>
> Skaitant šį prof. Voldemaro pranešimą susidaro įspudžio, kad faktiškos izoliacijos užsienio politikoje vyriausybė nelaiko neigiamų reiškinių.
>
> Be to, nežiurint į tautininkų spaudos tvirtinimus, kad mes "sukame į Vakarus" musų valstybės laivas kaž kokiu budu vis labiau ir labiau turi tendencijos pakrypti į Rytus tiek užsienių tiek vidaus politikos atžvilgiu.

VOKIEČIAI NEPAISO BOLŠEVIKŲ.

Berlyne vėl pradėjo eiti raudonųjų laikraštis "Rohte Fahne" ,kuris buvo sulaikytas po pereito gegužio įvykių.

Pirmame savo numeryj jis žeria panieka į visus ir perspėja, jog komunizmo dieną ateisianti. Komunistai turi vienam Berlyne nemažiau 50,000 sekėjų, kurie bus pasirengę griebtis ginklo ateinančiam rugpiučio mėn. Reikalui esant šis kovotojų burys galima bus padvigubinti.

Šis viskas atrodo juokingu vokiečių laikraščiui "Berliner Tageblatt", kuris dalykus mato, taip kaip jie ištikro yra.

> "Visos komunistų kalbos apie 50,000 "draugų" pasirengusių griebtis ginklo yra paremtos ne kuom kitu kaip fantazija. Visas išorinis pasaulis norima atvaizduoti kaipo pajėgą bolševikų užpakalyj. Daugelis, kurie dalykų stovio nežino ima tą viską rimtai. Vokiečių komunistai moka tik trukšmauti ir šukauti, bet apart to jie nieko daugiau nežino. . ."

Apie bolševikų veikimą Amerikos lietuvių tarpe irgi nieko geresnio negalima pasakyti.

PIRMAS POPIEŽIAUS PASIRODYMAS.

Kuomet 1870 m. Napoleonas III ištraukė savo kariuomenę iš Romos, kuri buvo laikoma popiežiaus apgynimui, tą miestą užėmė italai ir tuo budu panaikino popiežiaus valstybę. Supykęs popiežius nusitarė nesirodyti iš savo palociaus ir nekelti kojos ant neištikimų italų žemės.

Dabar kuomet vieni ir kiti susitaikė, popiežius viešai pasirodys liepos 25 d. laike apašt. Jokubo šventės.

dies pramogų. Paskirstėm medžiagą į įvairias rušis, pasi-

Žemė Pirmiau Pakilo Kaij Žmonės.

Nuo maždaug 12-to šimtmečio gražiąją Gintarų žemę užpludo šarvais apsikaustę ir kryžiu bei kardu nešini viso pasaulio valkatos, pasivadinę Kryžiaus broliais, ir per du šimtu metų kraujuje ir ugnyje paskandino visą kraštą, kurio tik mažutė dalelė šiandieninis kraštas po 700 metų dar prisikėlė ir šiandien sunkiai kovoja del savo tautinės ir kulturinės nepriklausomybės. Tą nepriklausomą kraštą sudaro Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskričiai ir Kuršių Užmaris arba Nėringos sala. Visas Klaipėdos kraštas yra viena ilga juosta, išsidriekusi Nemuno upės pakraščiu, pradedant ties Jurbarku ir Smeleninkais, einant ligi Nemuno įtakos į Kuršo Mares, tada pamariais ligi Klaipėdos vingio, ir tada Baltijos pamariais ligi pačios Palangos. Šiaurės pusėj tas kraštas rubežiuojasi su Tauragės ir Kretingos apskričiais.

Iš pasakingų vietų pačiame Klaipėdos krašte pažymėtinos: JUROS girios, kurios seniau tęsėsi upės Juros pakraščiais nuo Tauragės ligi Jurbarko; RAMBINO Kalnas prie Nemuno ties Tilže ir Ragaine, su garsiais senovės kapais ir aukuro vietomis; RUSNĖ, miestelis prie Nemuno deltos, kur Nemunas išsišakoja į rankoves, plaukdamas lygumomis į Mares, — Rusnė randasi ant salos ir yra iš vardo ir padavimų viena svarbiausių senovės šventovių, kur sakoma, šventoji ugnis rusėjo, ir vėliau buvo Romovė perkelta; KRIOKIALANKIS, arba pasakingas ežeras, kurs sulig padavimų nusileido ir užliejo gražias pievas kampe tarpe Nemuno deltos ir Kuršo marių; ŠVENTRAGIS (Šventės Ragas, Ventės Ragas), nedidelis pusiausalis, įsikišęs į Kuršo Mares, maždaug ties Šilute, greta Saugių miestelio, padavimai sako, kad tenai senovėj buvo Šalavijos sostinė. Žvejai pasakoja ir dabar matą Marių dugne gražią dieną matą akmenis ir stulpų galus, išsikalusius iš jurų dugno, kur buvo Šventaragio pilis. Apie Šventaragį paminėsiu kitoj vietoj. Ties Kretingale prie Minijo upės kranto yra gražus aukštas pilekalnis, kaž kodel vadinamas GEDIMINO kalnu, kur yra palaidota keletas sukilėlių laike lietuvių sukilimo prieš rusus 1863 metais. Pačioj Klaipėdoj yra seniausia lietuvių PILIS, dabar jau tik likučiai, daug sykių istorijos bėgyje perdirbta, ir tik prieš keletą metų bekasant surasta giliai žemėj storiausias ąžuolo sienas, statytas dar prieš kryžuočiams ateinant, tai yra toli pirm 700 metų. Kitų žymesnių vietų pačiame Klaipėdos krašte nežinoma, nors ir turi savo padavimus. Ukiškai visas Klaipėdos kraštas skaitomas pavyzdingu, nes turi labai daug kelių — plentų (šašėjų), kelis gelžkelius, jurių ir marių kelius, Vyliaus kanalą arba perkasą, jungiantį Mares su Minija ties Šilute. Miesteliai ir viensėdžiai yra labai švarus, muro nameliai, gražus biznio namai, puikiai dirbami laukai, moderniškai prižiurimi miškeliai. Tarp Šilutės ir marko kolonija, pastatyta bu- Rusnės yra labai įdomi Bisvusiose kurpynėse ir skęstančioj žemėj, kuri ačiu milžiniškam prusų darbštumui tapo paversta į tam tikrą rojaus daržą. Hermanas Zudermanas, lygiai kaip Upton Sinclair savo "Raštuose" ką aprašo Stock Yardų lietuvių vargus, taip pat aprašo prusų lietuvių vargus kultivuojant tuos Bismarko kolonijos raistynus. Tik Nemunas labai dažnai pavasariais tą kraštą užsemią, nunešdamas kolonistų ilgų metų triusą su visais nameliais ir dažnai su pačiais gyvuliais ir gyventojais. Tokį vieną baisų tvaną teko matyti 1924 metų ankstybą pavasarį.

Vargu kita žemės dalis yra tiek pergyvenusi, kaip tas kraštas. Kryžočių keliais atvėjais gyventojai išžudyti, marų ir pavietrių išnaikinti, kraštas buvo ilgus metus užžėlęs tirštais miškais, kur plačiaragiai briedžiai begyveno, ir pabalėse slapstėsi gyvi išlikę prusai. Tokia patapo ir garsioji Nėringos Sala, apie kurią teks daug plačiau papasakoti. NERINGOS SALA, kuri prasideda ties Karaliaučiu ir pasibaigia prie pat Klaipėdos, turi daugiausia atsiminimų ir padavimų, negu kuris kitas Klaipėdos krašto kampelis. Ta sala dabar yra tikriau sakant pusiausalis, tik neatmenamoj senovėj ties Rasyte turėjo per taką, tai yra Nemunas tada neturėjo tekėti išilgai Kuršo arių pro Klaipėdą, bet išeidavo tiesiai į Baltijos Jures. Kitoj pusėj tos pertakos netoli pilis, vadinama Krantas, kur Karaliaučiaus buvo, spėjama, dabar yra vokiečių resortas Krantz; šioj pusėj pertakos buvo pilis, vokiečių kronikose vadinama Neustadt, dabar tik plytų liekanos belikę. Sako tos pilys buvo pastatytos dar žiliausioj senovėj apsaugoti, kad per Nėringos salą neįsiveržtų į Sambiją, o gal į Romoviją šiaurės normanai, o paskiau tos pilys tarnavo, lygiai kaip ir Klaipėdos pilis, apsaugojimui, kad Kardininkų arba Linovijos Ordeno riteriai neateitų į pagalbą Kryžuočiams. Ta sala yra 100 kilometrų arba senoviškų viorstų ilgio ir vienos arba dviejų kilometrų pločio. Ji buvo keliu visokiems keleiviams iš šiaurės į Pietus, ir kaip paskui pamatysime, buvo tirštai apgyventa seniausios prusų — kuršių giminės.

Ilgi pavergimo ir išnaikinimo metai taip pat ir Nėringos Salą apželdino tirštais pušynais, kurie apklojo storu sluoksniu senovės kaimų ir kapinių vietas... Tik aštuonioliktame šimtmetyje rusams užpludus Klaipėdos kraštą, miškai tame krašte ir Nėringos saloj tapo nudeginti ir išnaikinti, ir nuo tada pakilo smiltys, ir nešdamos baltus kalnus pradėjo artintis per Kuršių Mares į sausžemį. Pakilo žemė.

Kaip Amerika Pripažino Lietuvą

Amerikiečio E. L. Bernays pasakojimas apie tą musų laimėjimą.

Žinomas rašytojas ir veikėjas E. L. Bernays, vienoj savo nesenai išleistų knygų atpasakoja, kaip buvo dirbama kad išgarsinus Lietuvos vardą amerikiečių tarpe ir laimėjus jų pripažinimą. Trumpai suglaudus jo mintys yra štai kokios:

Lietuva 1919 metais jau turėjo nemažą svarbos Europos atstatyme, bet ji buvo mažai žinoma ar suprantama amerikiečių publikoj. Dar vienas keblumas Lietuvos pripažinimui buvo ta, kad nepriklausoma Lietuva pakenktų Prancuzų planams įsteigti galingą Lenkiją. Buvo daug rimtų istorinių, etnologinių ir ekonominių priežaščių del ko Lietuva, nutraukus ryšius su Rusais, turėtų stovėti ant savo kojų. Iš kitos pusės, niekas nenusistebės jei pasakysiu, jog radosi ir priešingų argumentų.

Visi suprato, jog amerikiečių nusistatymas link Lietuvos nepriklausomybės gali lošti svarbią rolę. Klausimas kyla kaip suįdominti J. V. valdžios sferas ir plačiąją visuomenę Lietuvos troškimais.

Tapo suorganizuota Lietuvių Tautinė Taryba, kurion įėjo žymesni Amerikos lietuviai. Taipgi įsisteigė Lietuvių Informacijų Biuras, kaipo skleidėjas įvairių žinių. Neskaitant šito, buvo pakviestas pagelbon ir "Public Relation Counsel", kurs tvarkė visą agitacijos darbą.

[illegible] žingsniu yra padaryt ką nors su Amerikos nepaisymu ir Lietuvos nepažinimu.

Emėm nuodugniai tyrinėti Lietuvą. Nuo jos tolimos praeities ir kilimo iki šių dienų vestuvių papročių ir liaudies pavyzdingo, remiant visuomenės domėsiu. Amatoriui entologistui parinkome tikrų ir įdomių žinių apie lietuvių kilimą. Kalbos žinovams mes teikėm rimtų ir patikimų faktų apie lietuvių kalbos senumą ir jos giminystę su Sauskritu. Sporto mėgėjams pasakojame apie lietuvių sportą, o amerikietėms moterims — apie tai ką Lietuvoj dėvi. Brangenybių pardavėjams kalbėjome apie gintarą, o muzikos mėgėjams teikėme koncertus.

Senatoriams siuntėm faktus apie Lietuvą, kurie duotų jiems pamato prielankiau atsinešti. Atstovų Buto nariams buvo daroma tas pats. Ypatingą domę kreipėme į tas valstybes — "states" kurių nuomone daug reiškė Vašingtone.

Visa eilė žingsnių buvo suplanuota ir įvykinta. Įvairiuose miestuose rengta mitingai, buvo rašytos ir rinktos peticijos; Pilgrimai keliavo Senatan ir Atstovų Butan. Visos priemonės buvo išnaudotos suįdominimui visuomenės. Paštas gabeno galybes laiškų su pranešimais apie Lietuvą tiems asmenims, kurie atrodė įtakingi. Laikraščių garsinimai buvo nupirkti ir apmokėti. Radio skleidė informacijas, o krutamieji paveikslai vaizdavo Lietuvą teatruose.

Žingsnis po žingsnio, visuomenė, spauda ir valdžia įgijo žinių apie papročius, budą ir Lietuvos problemas, mažos Baltijos tautelės, kuri siekė į laisvę.

Kuomet Lietuvių Informacijų Biuras nueidavo į spaudos asociaciją atitaisyt neteisingų žinių, paleistų lenkų agenturos, jis budavo priimtas ten, kaipo atstovas tos grupės, kuri skambėjo amerikiečių spaudoj per kelias savaites, ačiu pasidarbavimui atsakomingų asmenų.

Lyginai, kada amerikiečių delegacija užinteresuota lietuvių reikalais pasirodydavo prieš kongresą arba valdžios atstovu, jie buvo laikomi gynėjais tos šalies, kuri jau buvo žinoma. Jie atstovavo šalį, kurios jau nebegalėjo ignoruoti. Lietuvos pripažinimas pasidarė neišvengiamas

Kaip Vartoti Konservuotus Kiaušinius.

Šviežius švarius kiaušinius tinkamai konservuotus, galima pasekmingai naudoti prie virimo ir valgymo. Je konservuoti kiaušiniai bus virinami prieš verdant reikia juose pradurti mažą skylelę. Tai daroma, kad išleidus orą iš kiaušinio jam sukaitus, ir tuomi neleis ja msutrukti.

Amerikiečiai ir Mažoji Lietuva.

Du Tukstančiai Metų Į Mus Žiuri.

Rašo J. Pronskus.

Nesenai Hartforde Times ir Boston American prisiminė naujas galimybes Amerikos keleiviams, kuriems jau pakyrėjo Paryžiaus ir Riviera, kad pradėtų lankyti naujasias Pabaltijos respublikas, ir tarpe kitko prisimena, kad Lietuva, turėdama 2000 metų istoriją ir tradicijas, nėra žinoma Amerikoj.

Tas pačių amerikiečių susiinteresavimas musų žavingąja tėvyne, sujaudino ir vieną kitą musų įstaigą, deja, tik tam kartui. Štai jau ekskursijų ir atostogų laikas prasidėjo, bet dar neteko matyti informacijų apie Lietuvą ne tik Amerikos spaudoj, bet ir pačiuose lietuvių laikraščiuose. Važiuoja musų pačių šimtai ekskursantų, bet jų programoj nematyti platesnio užsimojimo, kaip tik pagyventi Kaune ir pas gimines kaime. Štai pasiskelbė Jugoslavų ekskursija šią vasarą lankysianti Lietuvą, bet svetimtautis palydovas vargu daug galės ką parodyti.

Tuo tarpu dar prieš Krikščionybės erą jau buvo rašoma ir lankoma tos Lietuvos vietos, apie kurias mes patys daugumoj nieko nebežinome, ir į ką noriu čia atkreipti, kad ir pačių lietuvių dėmesį. Tai yra pasakingasis Baltijos pakraštys, — Gitnarų Sala, Šiaurės Sahara, Nėringa, Baltieji Kalnai, ir dar kitaip vadinamos vietos, kurios prasideda nuo Karaliaučiaus ir baigiasi prie pat Klaipėdos.

Istorikas Voigt savo Geshichte Preussens (Prusijos istorija) paduoda labai daug istorinės medžiagos iš senovės istorikų Plinijaus ir Herodoto, kurie mini tą kraštą, jo gyventojus ir gintarą, kurio pirkti laivais atplaukdavo Fenikijonai, Grekai, Kartageniečiai ir Romėnai. Taigi prieš du tukstančiu metų tų laikų pasaulis, Viduržamio pajuriai geriau pažinojo musų pajurių brolius kaipo mes patys juos pažįstame šiandien, net gi po to, kaip dalis tos stebuklingos žemės prisijungė prie savo vyresnės sesers — Didžiosios Lietuvos.

Apie Karaliaučių yra viena seniausių istorinių senprusių vietų — pusiausalis dabar vadinamas Sambija (Samland), kur yra iškasti palaikai vienos didžiausių senovės aukviečių. Sulig senovės istorikų ir kronikierių padavimų, spėjama, kad tenai buvo didžiausieji šventieji gojai ir visų vakarų svarbiausioji žinyčia su pačia vyriausiojo kunigo Kryvių — Kryvaičio rezidencija, vadinamaja RAMOVĖ, kad ta versija turi pamato, spėjama ir iš to, kad senovės istorikai mini, jog tas didysis kunigas buvęs kažkas panašaus šiaurės papai.

Kaimas, kuris ir šiandiena tebėra greta tos senovės šventvietės, vadinamas Rominten, reiškia Romintė, o vienoje kryžuočių kronikoj tas kaimas dar tebevadinamas Roumovia. Sako, kad net kai kur visas tas kraštas buvęs vadintas Romovia. Tuose miškuose senovės Prusai pradžioje dvylikto šimtmečio užmušė pirmąjį krikščionių misijonierių Vaitiekų, kurs be leidimo įžengė į šventuosius Perkuno gojus. — Bet, ta Mažosios Lietuvos dalis tebėra po Vokietija, tad sunkiau ji dabar lankyti ir studijuoti. Todel aš plačiau apsistosiu ties ta dalim, kuri 1923 metais Sausio 19 dieną aktu prisijungė prie Lietuvos.

Nėringa Tapo Šiaurės Sahara.

Apie tą žemės stebuklą ir noriu daugiausia papasakoti. Rusai tą pusiausalį dar vadino Dalge, kadangi jos visa išvaizda yra panaši į dalgę. Sutartim su Vokietija po Klaipėdos krašto prisijungimo ta sala tapo padalinta pusiau: apie 50 kilometrų nuo Karaliaučiaus einant priklauso Vokietijai, apie 54 kilometrus nuo Klaipėdos einant priklauso Lietuvai. Siena yra 4 kilometrų atstume į pietus nuo Nidos. Vokiečių pusėj pasilieka salos miesteliai: Krantz, Rasytė, ir naujas Neustadt Lietuvos pusėj teko Nida, Preila, Pervelka, Juodkrantė ir Smiltinė, ties Klaipėda.

Vokietijai teko žymi istorinė ir naturalė vieta Rasytė, kur dabar yra visų paukščių kelias, kada jie pavasarį ir rudenį lekia iš šiltų ir į šiltus kraštus, ir gražus žaliuojanti kloniai bei dalis smiltinių kopkalnių. Už tad Lietuvai teko gražiausioji smilčių kalnų dalis, ir daug žavingų miškelių su vasarvietėmis, bei dauguma seniausių istorinių vietų.

Ta sala randasi tarpe Baltijos jurų ir Kuršo marių. Palipęs ant aukščiausio smilčių kalno užmatai per kelias dešimts kilometrų žavingą ilgą žemės juostą, ištiestą tarpe mėlynuojančių vandenų, į kuriuos atsispindi stebuklingi ir gražus, lyg sniegas balti kopkalniai ir lyg rutų vainikėliai garbanuoti kalninių pušaičių miškeliai. Nebereikalo poetai apdainuoja tą salą, prilygindami ją dievinai mergaitei, miegančiai tarpe dviejų milžinų vedrodžių — jurų ir marių, kurios aukšta krutinė yra balteji kopkalniai, o rutų vainikėlis — tie garbinuotieji juodžaliai miškeliai. Bet ar manote lietuviai poetai tą salą apdanavo? O, ne jie kal kas tebedainuoja Kauno smukles ir landynes. Tą žavingą žemę apdainavo ir su lietuvaite sulygino vokiečiai ir prusai, Nesselmanas, Reza ir kiti... Gal musų ar chwologai rinko urnas, kaulus ir ašarų puodelius iš tenai palaidotų musų protėvių kapų ir musų istorikai bei folkloristai surinko padavimus, pasakas, dainas ir raudas to tragingai — didingo kampelio?... O, ne, tai padarė prof. Bezzenbergeris, Rumboldas, Kotzebue (Kašuba), Voigtas, Nosselmanas ir tokie kryžuočių kronikieriai, kaip Wulstanas...

Neringa kita kartą buvo vadinama dievaitės Laimos sala, kurios vyriausiu kryve buvo Karvaitis, žmogus didelio dorumo ir išminties, kurs tačiau neturėjo vaikų. Dievaitė Laima, atsigerindama Karvaičiui už gintaro aukas ir gerumą žmonėms dovanojo dukrelę, kurią tėvai pavadino Neringa. Bet dukrelė nepaprastai pradėjo augti, taip kad trijų metų amžiaus buvo jau tokia, kaip gera sweet sixteen. Nebeišmanydamas pats Karvaitis pasišaukė visus salos išminčius į tarybą, kurie išaiškino, kad ta mergelė yra ypatinga dievaitės Laimos dovana, kuri dar labai daug paaugs, ir bus didelė palaima salos gyventojams — žvejams. Taip ir įvyko. Neringa augo ir su ja augo tėvų ir visos salos gyventojų laimė. Tėvai pastatė naujus namus, 4 kartus didesnius ir aukštesnius, kaip pirma turėjo, kad duktė galėtų išsitekti.

Neringa dar jaunutė budama išgelbėjo daugybę žvejų iš jurių, parnešdama iš gelmės į sausumą su visais laiveliais. Mirdamas tėvas paliko Neringai valdyti salą, bet prašė susirasti sau tinkamą jaunikaitį. Ėjo iš viso svieto jaunikiai, bet Neringa pastatės sąlygą, kad ji tekės už to, kuris išmes akmenį skersai Kuršo marių. Niekas kitas to nepajiegė, tik vienas jaunikaitis, sunus Šventaragio, kurio pilis randasi kaip tik skersai Marių priešais Karvaičio rezidenciją. Tuomet Neringa pati supylė smilčių ir akmenų tiltą skersai marių į Šventaragį, tačiaus benešant paskutinį skreitą, priekaištis nutruko, ir smiltys pabiro į mares, kur dar iki dabar ana pus Nidos randasi tolokai Marėse nukeliavęs ant mažučio pusiausaliuko mažas smilčių kalnelis. Tas kelias skersai marių ir dabar yra žymus, kaip koksai ilgas slenkstis, kurį vokiečiai iš pykčio ar pavydo vadina kiaulės nugara.

Tačiau Neringa ištekėjo už Šventaragio sunaus, ir ilgus metus abu laimingai valdė abi valstybėles, gindami nuo užpuolikų ramius savo piliečius.

Po ilgų ir laimingų metų Neringa ir Šventaragis mirė, ir pradėjo pildytis senai užmirštas vieno žiniaus pranašavimas, kurs dar pačiam kriviui Karvaičiui buvo pasakęs, kad po Neringos mirties ateis iš tolimų šalių geležimi kaustyti žmonės ir sunaikins abi valstybes, ir tada pakils iš jurų smiltys ir užpils visą salą, ir dievaitė Laima ilgiems metams ją apleis... Kryzuočia savo gausumu nugalėjo pilį gynusius milžinus, žmones išvedė į vergiją ir miestus išdegino. Tada pakilo smarkus vakarų vėjai, kurie per dvyliką metų putė, kol išmesti iš gelmių smilčių kalnai apklojo baltais kaip kalnais visą Neringos žemę... Tokią yra pasaka, kurią dą nelabai senai pasakodavo salos gyventoto kuršiai — žvejai. Turistai ir pasaulio keliautojai dabar Neringą vadina Šiaurės Sahara...

Jonui Basanavičiui.

Čia kitkart kryžių daug stovėjo,
Čia buvo milžinų kapai,
Tik jurių bangos vien blizgėjo,
Žaliavo Nemuno krantai.

Šalis tuščia... tai kapinynas...
Vaikai šalies lyg negyvi...
Visur judėjo, lyg skruzdėlynas,
Slėgėjai krašto — nesavi...

Tai godus priešai, atėjunai,
Plėšikai amžini dalies,
Naudojos tuo, kad mieg galiunai —
Tikrieji sunus šios šalies!

Kur dingo krašto savi žmonės?
Nejaugi jų jau nebmatyt?!
Gal laukia Dievo jie malonės
Aršius slėgėjus, kad išvyt?...

Taip... pančiais sunkiai suvaržyti
Jie braukia ašaras karčias,
Ir baudžiavos takais varyti
Didžiausias kenčia jie kančias.

Ir bangos muša, Nemuns teka...
Visur kapai, kapai, kapai...
Tyliai su krantais upė šneka:
"Ar kils šio krašto milžinai?

"Ar baigsis sapnas užkerėtas,
"Ar bus gyva šita šalis?
"Kančioms ar galas bus padėtas,
"Ar švies čia saulės spindulys?"

Sujudo kryžiai... putė vėjas...
Akmuo nugriuvo nuo kapų,
Ir kilo milžinas veikėjas, —
Tamsoj ieškojo jis kitų.

Kape jo kardas surudijo,
Bet jėgos stiprios milžinų, —
Pabudęs nieko jis nesibijo,
Tik ieško karžygių senų.

Girdėdams verksmą vargdienėlių,
Galinčius šuktelėj balsu:
"Gana kančių mums, ašarėlių,
"Reik keltis, eit keliu tiesiu!..."

Ks. Vanagelis.

Visad Tas Pats.

Miręs generolas Foch pasakojo tokį ...tikimą iš savo jaunystės dienų:

"Aš gyvenau vienam "boarding house" Paryžiaus priemiestyj, kuris atatiko namo kišeniui. Sena šeimininkė turėjo įpratimą duoti man pusryčiams nieko kito kaip tik "corned beef". Aš nusiskųsdavau, bet tas nieko negelbėdavo. Tuomet nutariau kraustis iš ir išeidam... ...miau įmotuką popieriaus ir šeimininkės Biblija ir užrašiau: "Skaityk laišką į žydus 13:8." Tikiuosi ji perskaitė, nes ten pasakyta "Tas pats vakar, šiandien ir visados."

Biznieriai!

Užsisakykit 1930 m.

Kalendorius

DABAR!

Išdirbame Visokius Sieninius Kalendorius

1929 — Liepos — 1929

Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

SANDARA PUBLISHING CO.
3331 So. Halsted Street
Phone Boulevard 0406

373 Kensington Avenue
Phone Pullman 0670

Telefonuokite — musų atstovas pribus su įvairių - įvairiausiais sempeliais.

KELKIS-KELKIS-KELKIS KAM ATIDĖLIOTI

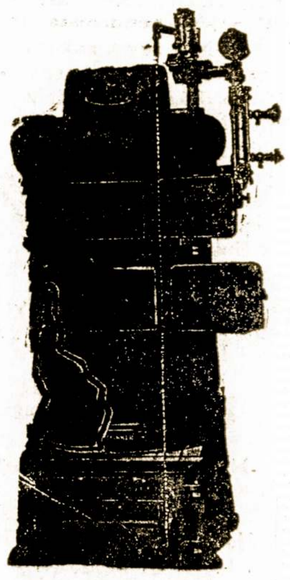

Po dviejų mėnesių jums jau reiks namuose šilumos. Dabar laikas pradėti. Ilgiau laukdami gausite brangiau mokėti už tai. Ne tiktai reiks brangiau mokėti, bet galite to išvengti, leisdami mums įtaisyti jums šildymo plentus tuojau. Mes galim padaryti jums geresnį darbą ir duoti geresnį patarnavimą.

Paskambinkit mums, ar ateikit į musų ofisą ir musų inžinierius atsisėdęs su jumis, išrodys, kaip galite turėti patogius namus šaltam ore, visai neapsunkinant jusų dienos reikalų. Mes duosime jums išsimokėjimui tiek daug laiko, kiek tik jųs norite, ir galėsite mokėti pamėnesiui tiek, kiek išgalėsite. Jei galite ir mokate patys insistaliuoti šildymo plentą, tai musų inžinierius padarys jums skečą ir paskolins jums visus reikalingus instrumentus darbui pasidaryti, be jokio atlyginimo.

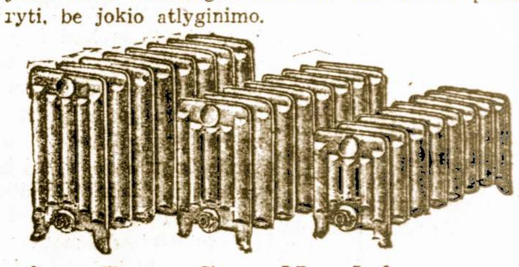

Padarykit Tuojau, Patys Savo Naudai

Mes taip pat turime visą sandėlį plumbingo prietaisų labai prieinamomis kainomis. Taip pat tankus, heaterius, geso boilerius, automatiškus heaterius, pompas, paipas ir fittingus.

Leiskit mums pamėginti, kol kur kitur pirksit, ir pamatysit, kad mes esam kaip tik tie žmonės, ir kad jųs galit mums tikėti. Kiekvienas daiktas, kurį pirksit pas mus, jei nepatiks, mes arba išmainysim į kitą, arba mielai grąžinsim pinigus.

Kai pamanysit eiti ir pamatyt mus, bukit tikri, kad atėjot į tikrą vietą.

Musų vieta yra ant bloko tarp 21st ir 22nd Sts., gatvės rytu pusėj, pusės bloko ilgas geltonas namas, murinis, su dideliu užrašu ant namų:

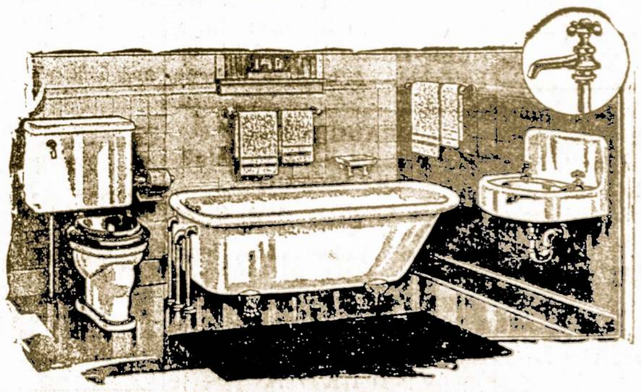

M. LEVY & COMPANY

2117 South State Street

Atdara vakarais iki 8 val.
Atdara nedėliomis iki 1 valandos po piet

Telefonas į visus departamentus
Calumet 0642-0643-0644-0645

Mes Kalbame Lietuviškai

Musų South Chicago Skyrius randasi prie
9300 Commercial Ave.
arti New York Central geležinkelio

Telefonas i visus departamentus
Saginaw 4847

KORESPONDENCIJOS

HARTFORD, CONN.

Šimet lietuvių mokyklą, kuri yra įsteigta prie parapijos, baigė šie jaunuoliai: Pranas Baukus, Vikt. Deltuva, Jonas Katinas, Pranas Kažukauskas, Jonas ir Juozas Kveseliai, Ed. Mašiotas, Stasys Mazalas, Pranas Mickevičius, Pr. Mančiunas, Stasys Morkus, Edv. Navickas, Ilfonsas Pinkevičius, Stasys Pocevičius, Vladas Stakeliunas, Pranas Vaičiulis, Rožė Baukiutė, Eugenė Bakštytė, Elena Čiupaitė, El. Jankaitė, G. Katinaitė, M. Kimšelytė, Viktė Labeckaitė, Emilė Sakalauskaitė, Klara Sakalauskaitė, Antanina Siraitė, Florė Šimkaitė, Ona Sukoldolskaitė, Irenė Vilimaitė, Elena Žemaitė, Juzė Zigmantaitė.

Dauguma iš šių jaunuolių yra pasiturinčių tėvų vaikai ir jie jau mokslo prasidėjus atsidurs augštesnėj mokykloj. Bet dauguma lietuvių vaikus leidžia savo vaikus į augštesnes mokyklas, bet kada tas mokyklas pabaigia, tai jau tada tėvai nesistengia savo vaikus leisti į universitetus, į kolegijas, kad jie galėtų pabaigti kokią nors mokslo šaką, kuri jiems atneštų geresnį gyvenimą. Hartforde kaip tik reikia lietuvių profesionalų ir nors čia lietuvių jau gyvena apie 30 metų, bet neturime nei vieno daktaro, nei dentisto, nei advokato, nei kitokio įžymesnio profesionalo. Jei jau vaikai pabaigia "high school" tai atsiduria ar į dirbtuves, ar į apdraudos raštines, kurių čionai pilnas miestas. Šimet pabaigusių pradinę mokyklą yra gerų tėvų vaikai ir beabejo jie savo sunus bei dukteris išauklės gal geriau negu kiti iki šiol tėvai.

Pas mus yra įsigyvenęs paprotys rengti "pares". Jų buna beveik kas savaite. Taip nesenai buvo surengta graži pramogėlė varduves paminėti p-lei Petronėlei Juodsnukaitei. Susirinko gražus burelis pažįstamų, kurie užkandę, pažaidę ir įteikė šiokių tokių dovanėlių, smagiai laiką praleido. P. Juodsnukaitė yra gera lietuvaitė ... suose lietuvių darbuose ji prigelbsti dirbti.

Birželio 26 d. mokyklos salėje buvo kita "parė", tai paminėjimas joninių. Ji buvo surengta kun. Jonui Bakšiui, mat jau jis čia darbuojasi kuone trys metai. Žmonių buvo apie 400. Po užkandžių, kalbų, koncertinės programos, dar buvo šokiai. Šią "parę" rengė turistų agentas J. Sekys, aptiekininkas E. Bajierčius, varg. Vasaitis su bureliu gerų šeimininkių.

Liepos 6 d. vakare Lietuvių Parke bus A. L. T. Sandaros 46-tos kuopos piknikas kuris tęsis iki vidurnakčio. Kitas šios kuopos piknikas bus Liepos 14 dieną, Thomsonville. Be to ši kuopa rengia autobusus į "beach'ius" Liepos 7 ir 21 d. d. Tikietas vienam nuvažiuoti ir parvažiuoti $2.00; norintieji gražiai laiką praleisti ir šsimaudyti, tai įsigykite tikietus iš anksto, kuriuos pardavinėja G. Levišauskas, B. Vedeikis ir kiti sandariečiai.

Liepos 28 d. S. L. A. IV Apskričio išvažiavimas Union City; rugs. 18 d. Indian Grove darže, New Haven išvažiavimas rengiama naudai "Vienybės" iš Brooklyn, N. Y., o paskutinis pažymėtinas išvažiavimas rugs. 1 dieną A. L. T. Sandaros II apskričio Union City. Visi iše išvažiavimai turi buti visų atlankyti ir iš anksto kalendoriuje užbrėžti.

— M. B.

SHEBOYGAN, WIS.

Svečiai iš Lietuvos.

Šiomis dienomis iš Lietuvos atvyko panelė Marijona Donas, ir jaunas vaikinas Charles Schultz, pas savo gimines žymius Sheboygano biznierius p. J. Baikauskus. Jiedu yra čionai gimę, bet mažus dar prieš Didįjį karą tėvai išsivežė Lietuvon. Dabar pagrįžę Amerikon savo tikrojon tėvynėn, beabejonės nepamirš nei Lietuvos. Iš pasikalbėjimo pasirodė, kad Lietuvoje jie buvo auklėjami sveikoje ir patrijotiškoje pakraipoje. Esant tokiai dvasiai tarp Lietuvos jaunimo, nėra baimės, kad Lietuva gyvuos, ir atgaus savo tikrąją sostinę Vilnių.

Prirengime dokumentų ir laivakorčių del jaunų Sheboygano lietuvių gyventojų patarnavo V. M. Stulpinas, 3255 S. Halsted Street, Chicago, Ill. geriausias laivakočių agentas Chicagoje.

— Rep.

RACINE, WIS.

Tėvynainių Piknikas Pavyko Gerai.

Birželio 23 d. Jacobs Island buvo T. . D. Apskričio piknikas. Publikos kad ir į naują vietą privažiavo daug, tai tikros Joninės — Jaunimo šventė. Vakarop baigiant linksmybes Stasys Balčaitis užkurė laužą ir prie jo vyrai sustoję vedant p. Tadui Bagdonui ir p. Juozui Macnoriui, p. Ačiui chicagiečiui dainuota "Lietuvos Dievai" ir keletą kitų. p. Kazys Kasparas daug gero padarė, nes atvežė padirbęs stalus ir parvežė atgal namo veltui. Negana to dar tvirtai parėmė. Jei daugiau tokių rėmėjų, tėvynainiai turėtų butų kur kas laimingesni. Ačiu jam. Darbavosi p-lės Poviliauskiutė, p. Kelpšiutė, A. Radavičiutė ir Emilija Sulčiutė. Muzikantu buvo Simonas Elijošius ir keletas kitų. Visi dirbo dykai. Ačiu darbininkams ir skaitlingai publikai, kuri su sidėjo iš Waukegan, Kenosha, Racine ir Milwaukee.

Liks gražaus pelno apskričiui tai ir vėl turėsime su kuo kulturinius darbus remti.

— M. Kasparaitis.

NEW BRITAIN, CONN.

Varpiečių Susirinkimas.

Birž. 24 d. L. N. Varpo draugijos buvo mėnesinis susirinkimas, kur susirinko gražus skaitlius draugijos narių. Komisijos išdavė raportus iš praeities veikimo. Prisiminta ir apie ateinantį veikimą, tai busimojo išvažiavimo — pikniko, kuris atsibus Nedėlioj Liepos 14 dieną, Schuetzen Park, Meriden, Conn. Rengimo komisija paaiškino, kad prie išvažiavimo yra rengiamas, tiktai reikia visiems prisidėti ir bus geros pasekmės. Kurie neturi savų automobilių galite kreiptis kliubo kambariuose kur bus užregistruoti ir nuvežti virš minėtam išvažiavimą. Taipgi buvo prisiminta, kad reika ir prie koncerto rengtis. Kada vasariniai išvažiavimai pasibaigs, kad 3 prie pirmutinės progos butų surengtas koncertas. Su tuo draugija sutinka ir palikta choro komisijai, kad butų daromi žygiai kas link koncerto.

— P. P. P.

SHEBOYGEN, WIS.

S. L. A. Apskričio Suvažiavimas.

Nedėlioj, birželio 30 d. šioj kolonijoj įvyko S. L. A. 10-to Apskričio suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 17 delegatų ir gerokas skaičius svečių. Pirmininkavo p. Baukis iš Milwaukee, Wis.; sekretoriumi buvo M. Kasparaitis.

Visas suvažiavimas buvo gyvas. Vietinei kuopai paaukavo $5.00 sustiprinimui jos veikimo ir padarė kitų svarbių nutarimų.

Vėliau visi delegatai atsilankė į vietinės kuopos pikniką. Čia kalbėjo p. K. Brazevičius iš Kenosha, ir M. Kasparaitis iš Racine. Abudu ragino rašytis į S. L. A. ir traukt jaunuolius.

— Rep.

PITTSBURGH, PA.

Iš Sandariečių Darbuotės.

Sandaros kuopų sąryšis turėjo savo posėdį birželio 20 d. L. M. D. knygyne, kur atstovai buvo nuo visų kuopų. Sandaros delegatai P. Pivorunas ir J. Kuizinas išdavė raportus iš Seimo veikimo, kad Sandara vis geriau prasideda susitvarkyti, tik reikia visems prisidėti su darbu ir su finansais, kad atmokėjus už Spaustuvę, kurią Sandara įsigijo Chicagoje. Taigi visų kuopų atstovai pasižadėjo paraginti savo kuopas, kad įsigytų po šėrą kitą ir ant vietos šie sandariečiai užsira... P. Pivorunas 5 šėrus, po vieną: J. Virbickas, ... blauskienė, F. Piksris ir J. Rukas. Taigi visa šimtinė tuoj sudaryta. Taip pat įgaliota p. J. Virbickas užrašinėti, kurie norėtų prisidėti prie naujos spaustuvės.

Užgirta komisijos raportas, kad Rugp. 11-tą d. A. Amšiejaus Farma, kur bus Sąryšio Piknikas ir Ristynės. Manoma suporuot Dr. K. Sarpalių su lenkų galijotu Žbiško, kuris yra užvaldęs Pittsburgh̨ą. Sakoma, bene Sarpalius pagydys nuo tos garbės, kokią dabar čia lenkeliai turi.

— Juozas Virbickas.

MONTELLO, MASS.

Bolševikai susmuko kaip grybai ant saulės.

Jie kasė duobę kitiems, bet patys suvirto į ją, nes nebėra pas juos jokios galybės.

Metai atgal čia bolševikai kontroliavo pašelpines draugijas ir L. T. Namo Bendrovę, kuri buvo jų tvirtovė. bet neteko to visko šiais metais.

Liberališkesniems žmonėms atsistojus priešakyj bolševikai griebėsi keršto, kad padarius veikimą nepasekmingu. Tokiu budu jie mane sugrąžinti savo diktaturą ant proletarijato.

Vėliausis įvykis L. T. N. Bendrovės, aiškiai parodo gegužio 30 dienos pikniko pasekmės.

Pereitą metą bolševikams vadovaujant pikniką įplaukų buvo vienuoliką šimtų dolerių pelno liko tik 200 dol. Šiais metais tiek pat įplaukų buvo, bet pelno liko 435 dol. Bolševikai neapsiėmė dirbti prie parengimo ir nedalyvavo jame. Jei kurie ir atėjo tai visiškai tik vaikštinėjo nosis nuleidę iš gėdos.

Internacijonališkas Koncertas.

Pastangomis Y. M. C. A. Cosmopolitan Kliube buvo surengtas koncertas. Koncerte dalyvavo devynios tautos. Lietuvius atstovavo Liuosybės Koras po vadovyste p. E. Shuger, kuris susideda iš 50 balsų, sudainavo labai puikiai ir visiems patiko.

Nevykęs Pavasaris.

Kaip tik Meksikoj pagromas
Nerimauja ir Golfštromas
Sukas, kraipos, ragą mėto,
turtum šoktų menuetą...

Nei tvarkos čia anei takto,
viens kitam tik daužo kaktą...
Nei tai sniegas, nei tai lietus —
tiktai vargšas musų pilietis —

Pyksta vyrai, pyksta panos,
pyksta Jonas ir Antanas...
O kai pykt ims Augustinas
bus ir danguje peštynės...

O viską kruvon suėmus
matos — nėr danguj sistemos...
Nei tai saulė, nei tai sninga —
vaikštome visai sustingę...

Kas butų, kas tik nebutų
mum tarytum už pakutą...
Šiltą Romoj, Argentinoj.
tik blogiau pas mus — sostinėj...

Visi vaikšto su kaliošais,
Kosti Boksas, Alijošius.
Ei toks pat bus kitas mėnuo —
visi sirgsime gangrena...

Medžiai spokso, dar nežydi —
raukos lenkė, raukos žydė.
Baisiai grįčioj atsibodo —
Visi laukia miesto sodo.

Su kuo jis lošė?

Vagone sėdėjo keturi žydeliai ir lošė kortomis. Konduktorius jiems pareiškė, kad negalima, o tiems nepaklausius pranešė policininkui. Žydeliai tuoj kortas paslėpė ir sėdi sau kaip niekadėjai. Įeina policininkas ir klausia pirmojo.

— Tamsta lošei kortomis?

— Aš? Kodel aš turėjau lošti kortomis?

— Gali, tamsta, prisiekti, kad nelošei?

— Kodel aš negalėsiu prisiekti?

Lygiai panašus pasikalbėjimas vyksta su antruoju ir trečiuoju. Pagaliau policininkas pasiekia ketvirtąjį.

— Gali Tamsta prisiekti, kad kortomis nelošei?

Ketvirtas žydelis buvo "chasidas" ir norėdamas išvengti melo, pasakė:

— Jei tie trys prisiekė, kad kortomis nelošė, tai su kuo gi aš galėjau lošti?

"AMERIKOS LIETUVIS"
NAUJAI ATGIMĘS DVISAVAITINIS VISUOMENIŠKAS LAIKRAŠTIS

14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.00
Užsieniuose — Lietuvoje $2.00
Atskiras numeris ..... 5 centai

Amerikos Lietuvis bešališkas darbo žmonių laikraštis. Talpina daug svarbių iš mokslo srities raštų ir teikia žinias iš svarbiausių pasaulyj įvykių Amerikos Lietuvį turėtų kiekvienas Lietuvis ir Lietuvaitė turėt savo namuose, ne vien tik kad turėjus iš jo sau apšvietos naudą, bet kad ir parėmus savo ... kulturinį darbą užsakai sau ... iminėms Lietuvoje. Taipgi teikiant žinių iš Lietuvių judėjimo savo kolonijoje ir t. t., kad tuomi padarius Amerikos Lietuvį kaipo vieną iš populiariškiausių tarpe Amerikos ir Lietuvos lietuvių laikraščių. Pamatymui siunčiamas dovanai.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš $1,000.000; narių 20,000

NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI IŠMOKĖTA $400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IŠMOKĖTA $500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600, ir 1000.
Pašalpos Skyriai — $6,00, $9,00 ir 12.00 į sąvaitę

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Rimbas

Ir vėl "Rimbas" naujas
Ir vėl "Rimbas" kietas
Ir vėl jįjį skaito
Platus visas svietas.

Ar linksmas jautiesi
Ar vargas pirkimba,
Tu nieko neatbosi
Skaitydamas "Rimbą."

Tu "Rimbą" skaityti gali,
Jei tik dešimts centų turi.

"RIMBAS"
1 Bateman Pl. So. Boston, Mass.

25 metai kai atgavome spaudą. Bet tik pirmą kartą įsigijome tikrai kulturišką "Naujo Žodžio" leidžiamą dvisavaitinį spalvuotą jumoro žurnalą.

"VAPSVA"

Joks jumoro žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sąstato: A. Varnas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivoša,, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti.

Prenumerata su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lt. 50 ct. Dabar 1 metų galo tik 7 litai.

Rašykite: "Vapsva", Kaunas, Maironio gatvė Nr. 6.

DRAUGIJOS —
Ką veiksite rudens metu?
Štai komedija
"DIVORSAS"
naujausia, linksmiausia, lengviausia vaidinti. Kaina 50 c
"PALANGOS PONAITIS."
nauja, melodrama, lengviausia vaidinti. Kaina 50 centų
"DIRVA"
...isvų tautinių ... didelis savaitinis 8 pusl. laikraštis. Pasižiurėjimas ... dovanai
Metams kaina $2.00. Pusei metų $1.00.
Adresuokit:
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

DETROIT, MICH.
ADV. J. P. UVICK
Dabar Naujame Ofise
2333 Barlum Tower
Kampas Bates & Cadillac Square
Valandos nuo 8:30 iki 5 po pietų
Paned. ir Petn. iki 7:30 val. vak.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

Joseph J. Dirsa
LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
Gyvenimo vieta
194 Milbury st. Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2756

NAUJA AGENTURA WORCESTERY
Parduoda laivakortes keliaujantiems Lietuvon ar iš Lietuvos. Persiunčiu pinigus Lietuvon; išmokama doleriais ar litais. Pagelbėsiu išgauti pasus, vizas, sugrįžimui leidimus, afideivitus ir kitokius dokumentus.
Nuo senai prityrus tame darbe, suteiksiu geriausį patarnavimą ir sąžiningus patarimus.
JUZĖ RAUKTYTĖ
Room 507, Dienomis
88 FRONT STREET
50 STERLING STREET
Worcester, Mass.
Vakarais ir šventadieniais

DR. TESSMER
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
2-ros lubos. Kalba lietuviškai.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rušių doną keikus ir pajus.
Nepamirškit ir klauskit musų duonos
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Česnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

SPAUSDINAME
Visokius Spaudos Darbus
SANDAROJE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Padidinta ir naujai ištaisyta pirmos klesos lietuviška užeiga-valgykla.
CHARLE'S LUNCH
94 Millbury St.
Worcester, Mass.

Jono Makarevičiaus
419 Campbell Avenue
WEST HAVEN, CONN.
Telephone West 2765
Vasaros metu kuomet lietuviai tankiai lanko pajurio maudynes "Savin Rock" kviečiu tautiečius į mano valgyklą skaniai pavalgyti.

BROLIŲ KRUGELIŲ
Seniausia
MINKŠTŲ GĖRIMŲ IŠDIRBYSTĖ
Visoj Connectituc valstijoj. Pristatom visokius gėrimus kur tik kas reikalauja, ...p tai: balianis, vestuvėms, krikštynoms ir tt. Reikale kreipkitės pas
BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn.
Telephone 1418

JOS. ZUROMSKIS
ELECTRICIAN
WIRING and REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampas Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

Tel. Park 4049
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcestery gėlių laidotojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių bukietai, prieinamomis kainomis 50-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

SKAITYTOJŲ BALSAI

Stalinas Parduoda Rusiją Fordui.

Laikraščiai praneša, kad Fordas ir Valery U. Meshlauk, kuris atstovauja Sovietų Rusiją, padarė sutartį su Fordu, dirbti automobilius Rusijoj.

Nemanykite, kad esu priešingas dirbti automobilius Rusijoj, — visai ne. Bet, kad šitas susitarimas eina ne del Rusijos darbininkų naudos tik del Fordo.

Kadangi Amerikos komunistai rašo savo gazietose apie "baisų darbininkų išnaudojimą Fordo dirbtuvėse" ir gyrimasi apie neapsakomą gerą padėjimą darbininkų Rusijoj, taigi ir darau pastabą, kaip Stalinas parduoda Rusijos darbininkus Fordui.

Visi žinome, kad dabartinėje Rusijoj privatiškas fabrikų valdymas yra uždraustas. Jeigu turėtų Stalinas to ir prisilaikyti.

Kas iš skaitytojų nežino, kaip buvo Meksikoj Diazas "prezidentu", taip kaip dabar Stalinas Rusijoj. Diazas išbuvo Meksikos "prezidentu" per tris dešimts du metus, visuomet budavo "išrinktas" be jokio pasipriešinimo.

Svarbiausia ką Diazas Meksikoj "nuveikė" tai duodamas koncesijas Amerikos kapitalistams Meksikoj. Gi Amerikos kapitalistai įvedė Meksikoj negirdėtą pasaulio istorijoj vergiją.

Dabar tą patį daro "drg." Stalinas Rusijoj atiduodamas koncesijas svetimų šalių kapitalistams.

Stalinas su Fordu padarė kontraktą pabudavoti automobilių dirbtuvę Nižni Novgorod, Rusijoj. Tame kontrakte Stalinas garantuoja Fordui $30,000,000 — tris dešimts milijonų dolerių pelno į keturis metus.

Matot ant kiek milijonų dolerių Stalinas apvogė Rusiją.

Stalinas garantuoja Fordui, kad nebus jokių streikų Fordo dirbtuvėse. Jeigu vergai sustreikuotų, tai "drg." Stalinas su mašininėms kanuolėms numalšintų kaipo kontrorevoliucionierius.

Toliau tame sutarime yra padaryta, kad Fordas gauna visai pigiai žalią medžiagą t. y. geležį del automobilių dirbimo. Bet kuomet automobiliai bus padaryti, tai Rusijos žmonės turės pirkti, užmokėti brangiai, taip kad Fordui eina pelnas, o Rusijai nieko nelieka.

Jeigu tuos automobilius dirbtų Rusijos kapitalistas, tai automobiliai ir pelnas pasiliktų Rusijoj. Pelnas likęs Rusijoj, eina ant naudos. Dirbtuves gali didint ir gerint, taip kaip Fordas daro Amerikoj. Tačiaus kuomet pelnas yra išvežamas iš šalies tada šalis visuomet yra biedna. Niekados neturi nė dirbtuvių nei pinigų.

Tai del šitokio apvogimo Rusijos liaudies, Amerikos komunistai giria keldami į padangęs Staliną, kaipo Rusijos geradėją.

Pasaulio istorijoj tokio įvykio nėra buvę nė jokioj šalyj, kad del naudos darbininkų darytų kontraktus su kitų šalių kapitalistais ir kad streikai del pagerinimo pačių darbininkų buvio, bus uždraustą per pačius darbininkų vadus.

Klausimas kyla, ar ilgai keli šimtai lietuvių darbininkų klausis komunistų hambugui, kaipo užtarėjų darbininkų reikalų?!

Tarp Chicagos Lietuviu

BRIDGEPORTAS

Joninės su vištoms.

Seniau šioje kolonijoje Jonynės buvo švenčiamos su nepaprastom iškilmėms. Dabar tokio upo nebėra, nes vieno Jonai ima senti, o naujų neatvažiuoja. Bet nežiurint tų visų keblumų dar randasi senų Jonų su jauna dvasia. Paimkim kad ir musų pilietį Joną S. kurs neapleido nei vienų Jonynių kuom nors nepašventines. Šį kartą irgi buvo rengtąsi iš kalno. Viskas butų buvę gerai, kad ne ta nelaboji "malkų šandė". Nors ši vieta Jonui žinoma, kaip penki pirštai, nes per penkioliką metų nešė iš jos šeimininkei anglis, bet šį kartą, kaip tyčia eidamas su šeimininke paklydo. Mat kaip buvo — pačiame pokilio smagume pasirodė, jog pastiprinančios truksta, o rezervas buvo "šandėje". Šeimininkė eina atnešti, bet kadangi buvo tamsu ir vėlus laikas, pasikvietė ir Joną. Bet štai koks stebuklas atsitiko; vietoj naminėlės randa vištų. Jonui net plaukai pasistojo. Tik kelios dienos atgal pasigaminta karčiosios ir supilstė į butelius, o šiandė tas viskas virto vištomis. Manydamas, kad reikės turėti reikalą su nelabuoju, nieko nelaukdamas, pradėjo švaistytis po tą "šandę", o vištos lakstyti palubiais. Laimė, kad kaimynas išgirdo tą visą triukšmą ir atbėgęs pertikrino Joną, kad jis esąs svetimoj "šandėj."

—Kaulas.

NORTH SIDE.

Gražus išvažiavimas A. L. T. Sandaros 23-čios kuopos į Jefferson miškus.

Šios kolonijos lietuviai, beabejo, dalyvaus ateinančiam musų kuopos išvažiavime liepos 14 dieną š. m. į Jeffersono miškus.

Čia linksmai praleisime laiką, turėsime užkandžių ir programą.

Morning Star Kliubas suorganizavo "team" lošti bolę. O jie smarkus lošėjai. Jų priešininkai bus S. L. A. 226 kp. "team" sudarytas iš jaunimo.

Lauksime svečių ir iš Chicagos.

— N. S.

SPORTAS.

Ristikas Juozas Šimkus Chicagoje.

Pirmadienyj atvyko į Chicagą iš Worcester, Mass. p. J Šimkus, kuris pereitą vasarą lankėsi Lietuvoj ir dalyvavo daugelyj ristynių. Jam taip gerai sekėsi Lietuvoj, kad paliko Baltijos Valstybių ristikų čempionu.

p. Šimkus atvyko Chicagon tiktai pasisvečiuoti, nes yra gyvenęs Chicagoje ir turi čia daug pažįstamų. Jis keliauja į Columbus ir Dayton, Ohio valstijoj, kur jam yra surengtos ristynės.

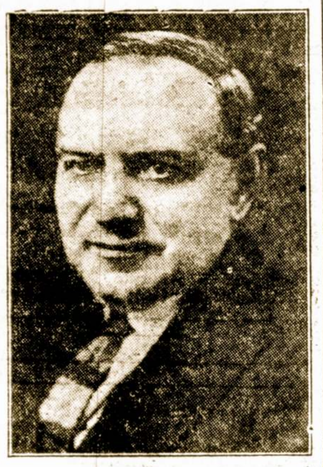

P-NAS B. VAITEKUNAS.

Pasižymėjęs lietuvių lošėjas, ilgus metus dirbęs musų scenai.

Dabar įstojo Amerikos Lietuvių Tautinėn Sandaron.

Lietuvių Auditorijos Piknikas Buvo "Šlapias".

Šis piknikas butų buvęs vienas gražiausių, jei ne smarkus lietus, kuris pakartotinai pylė kaip iš kibiro, beveik nuo ryto ik saulės nusileidimo.

Padrąsinę vienas kitą burys Sandariečių reporterių ir asistentų susėdome į p. Bačkio naują automobilių ir nuprogresavome Černausko daržan. Tačiaus ilgai turėjome sėdėti viduj, nes aplinkui buvo tvanas. Atsiminę kaip panašiam atsitikime pasielgė am žiną atilsį Naokas budamas arkoj, mes siuntėm p. Lucą apsidairyti. Tas sugrįžęs ir pranešė, kad vandens tik iki kulnų ir pavojaus nėra.

Tuomet visi išlipome ir atsidurėme pačiam piknike. Mašinų pribarstyta gana daug, bet žmonės pasislėpė ir mažai juda. Tik J. Katėnas sulytas ir vienais marškiniais lak sto ir duoda įvairius įsakymus. Čia buvo keliauninkas apie pasaulį p. V. Brechtaitis ir keletas kitų garsenybių. Jaunimo po stogu taipgi buvo apščiai.

Sakau, jei ne lietus, žmonėms butų reikėję lipti ant stogų.

Lauksime kito pikniko.

— Rep.

Liet. Konsulas p. A. Kalvaitis Atostogose.

Važiuoja į Woodborow, Wis.

Įsigijęs visus reikalingus dalykėlius pasekmingam žuvavimui p. A. Kalvaitis Lietuvos konsulas Chicagoj traukia į Woodborow, Wis. dviem savaitėms atostogų. Jo vietą užims sekretorė p-lė L. Gaižaitė.

S. L. A. 335 kp. Nauja Mitingo Vieta.

Nors dauguma šios kuopos narių gyvena Marquette Park, bet kadangi čia nėra svetainės, tai mitingai buvo laikomi Bridgeporte.

Dabar, narių nutarimu kuopa ateityj mitingus laikys Sandaros svetainėje, 3331 South Halsted Street.

Visų narių prašome įsitėmyti.

—R.

Daugiau Aukų Lietuvos Šiaurei.

Chicagos lietuvių komitetas, kurio uždininku yra p. J. J. Elias pabaigoj birželio mėn. pasiuntė Kaunan $191.10.

Tuos pinigus surinko sekančiai:

Kun. Paškauskas ir kun. A. Krušas	$120.00
Chicagos Lietuvių Moterų Draugija	$50.00
N. C. Krukonis	$4.00
A. Draugelis	$16.75
Viso	$191.10
Pirmiau buvo pasiųsta Lietuvon	$754.04
Viso	$945.14

South Englewood.

Gerai žinomas vietos lietuviams p. Juozas Klimavičius turėjęs savo namą ir biznį 8428 South Vincennes Ave. mirė nedėlioj birželio 30 d.

PRANEŠIMAS.

A. L. T. Sandaros 100 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks Liepos 9 dieną 1929 metais, 8 valandą vakare p. P. Petraitienės namuose, 2515 West 69th Street.

Nariai ir norinti prisirašyti prie šios kuopos maloniai esate kviečiami į šį susirinkimą atsilankyti.

P. Mockienė,
Sekretorė.

586

JOHN R. PALADECH,

Kuris atstovaus pasaulinės parodos 1933 m. reikalus Europoj.

John R. Palandech, kuris yra Pasaulinės Parodos Chicagoj spaudos komisijos pirmininkas, išplaukia Europon liepos 7 dieną Cunard linijos laivu Aquitania. Parodos komiteto pirmininkas p. Rufus Dawes įgaliavo jį teikti informacijas įvairių tautų laikraščiams apie tikslą įvyksiančios parodos. Chicagos komitetas turi didelį pasitikėjimą į Europos spaudą ir p. J. Palandech stengsis įtikinti jog ta paroda bus naudinga ne tik Amerikai, bet ir visam pasauliui.

Sykiu su p. Palandech'u važiuoja ir daugelis žurnalistų dalyvauti spaudos konvencijoj Berlyne.

Parsiduoda Rubsiuvykla

Pelninga vieta geram kriaučiui. Biznis išdirbtas per daug metų. Priežastis pardavimo, esu priverstas išvažiuoti į kitą miestą. Parduosiu pigiai kreipkitės 2506 West 59th Street

Gintaras Kuršių Marėse.

Nesenai Kuršių marėse vėl pradėta gaudyti gintaras. Dabar šį darbą atlieką vienas garlaivis. Bet greitu laiku prie jo prisidės ir antras. Kaip žinoma, Klaipėdos krašte gintaras yra geriausias visam Pabaltės pajuryj. Randamo gintaro dalis apdirbama ir suvartojama Lietuvoj, dalis — eksportuojama į užsienius.

Feen-a-mint

Liuosuotoją Jųs Kramtysit Kaip Gumą

TIK MĖTŲ SKONIS

Aptiekose —15c, 25c

AUBURN AVE. GARAGE

Joseph Martinkus, Savininkas.

Atdaras dieną ir naktį

Parendavoja automobilius pagrabams, krikštynoms ir vestuvėms

3315 Auburn Ave.,

Tel. Boulevard 0120

Deimantai žiedai

Mes užlaikome didžiausį pasirinkimą importuotų gražiausių deimantų ir auksinių daiktų.

Parduodame pigiausia kaina Chicagoje

ALEX JUNEVICZ,
3317 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

FLIT

IŠNAIKINA MUSES - UODUS

Greitai!

NESIRUPINK APIE KANDIS

— drabužiai apsisaugoja nuo kandžių patys per save.

Larvex tikrai apsaugoja nuo kandžių drabužius, kaurus, rakandus, taip kad kandžių kirmėlės nė nepradės jų ėst. Naujas ir tikras budas apsaugoti nuo kandžių.

LARVEX

Purkičiamas LARVEX del ne plaunamų drabužių

Plaunamas LARVEX del vilnonių

Skaitykite ir platinkite "SANDARA"

Kas Užvadivo Sią Dieną Poilsio Diena?

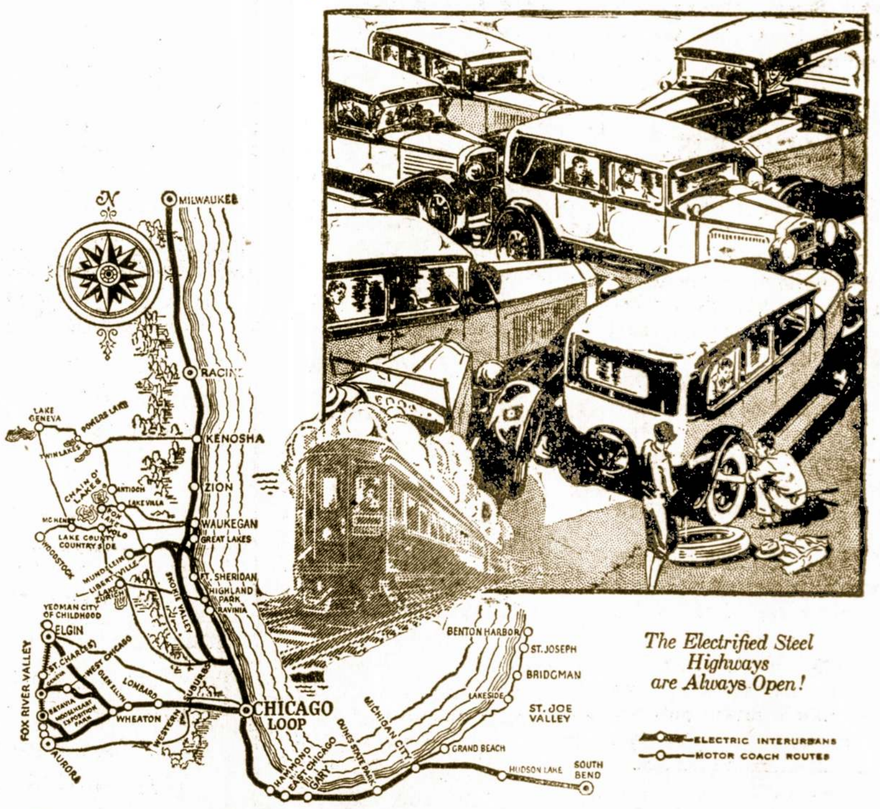

ELEKTRIKINIAI VIEŠKELIAI YRA BERUPESNIO KELIAI PER SUSIGRUDIMUS.

KODEL klausyti šio nervus gadinančio, ausis užspiegiančio triukšmo, susidedenčio iš triubų šauksmo, fenderių trynimosi ir breikių riksmo? Pasidžiaugkite tikrai malonia kelione ant greitų, elektrikinių traukinių — 70 mylių į valandą kur tik norite vykti — į žiemius — rytus — vakarus. Atsilsėkit lekiant pro ilgas linijas vos judančių automobilių. Yra ekonomiška — ir daugiau laiko nuvykimo vietoj — kuomet nuvažuojant ir grįžtant patogiais elektrikiniais traukiniais

Del laiko traukinių ėjimo, kainų ir kitų žinių ant visų trijų geležinkelių telefonuokite RANDOLPH 8200.

CHICAGO NORTH SHORE and MILWAUKEE RAILROAD
CHICAGO SOUTH SHORE and SOUTH BEND RAILROAD
CHICAGO AURORA and ELGIN RAILROAD
(Saulėleidžio Linijos).

Vartokite musų Išvažiavimų ir pasilinksminimų Biuru, 72 West Adams Street, Randolph 8200. Dykai žinios apie išvažiavimus, pikniku vietas ir lavinimosi kelionės po Didžiosios Chicagos Apielinkę.

SOUTH SHORE LINE — NORTH SHORE LINE — CHICAGO AURORA AND ELGIN RAILROAD

Temykit Tautiečiai

Pirma Liepos jau prisiartino, t. y. jau praslinko šeši mėnesiai šių metų! Ar daug esate sutaupę nuo savo uždarbio arba biznio? Properteriai turėtų neužmiršti, kad taksus ant nuosavybių dar nėra mokėję, ir kad bilas gaus apie Rugpiučio arba Rugsėjo mėnesį, o gal priseis mokėti dvejus taksus vienu kartu. Todel ar nebutų gerai, kad nekurią dalį savo uždarbio pasidėtumėte į banką del apmokėjimo tų taksų ir del atsargumo?

Dabar tie, kurie tur pirkę morgičius arba bonus bankose gaus nuošimtį, tai bus gera proga perkelti savo sąskaitas ir nusipirkti Pirmus Mortgičius arba Aukso Bonus — Gold Bonds su 6% nuošimčiu.

Laukdami jusų atsilankymo,

Su pagarba,
JOSEPH J. ELIAS, Prezidentas.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 South Halsted Street

Chicagoje

BRIDGEPORTAS.

Mokyklos vaikų ekzaminai; du lietuviai pirmose vietose.

Visose Chicagos pradinėse mokyklose buvo laikomi kvotimai.

Armour mokykloje, Bridgeporte ekzaminus laikė 40, iš kurių lietuviai laimėjo pirmąsias vietas.

E. Valančiaus, musų veikėjo S. Valančiaus sunus gavo medelį.

Kitoj mokykloj pasižymėjo ir gavo dovaną avd. Jono Bordeno — Bagdžiuno sunus.

— Rep.

Atsilankymas Pas Lietuvius Lakunus.

Pereitame sekmadienyj turėjo įvykti oficiališkas lakunų kliubo atidarymas. Vieta buvo paskirta prie 87-tos ir Harlem Avenue. Bet ir čia lietus pakenkė šioms iškilmems.

Kuomet nuvažiavom radom nelabai didelį burį Chicagos lietuvių, kurie bandė skraidyti ir tuomi likos pilnai patenkinti.

Marquette Park.

Aptiekorius p. P. Dailinas išsikėlė į Brighton Parką.

Labai gaila, kad p. Dailinas apleido šią musų kolonija, nes netekome švaraus biznierio. Jis turėjo vaistinę prie 63-čios ir Sacramento ave. buvo A. L. T. Sandaros 75-tos kuopos nariu.

Dabar jis darbuojasi savo senoj vaistinėj, 4193 Archer Ave. Laukiame kada jis vėl grįšž į musų koloniją.

— S. K. Grišius.

Lietuvis Biznierius Tarp Svetimtaučių.

Musų lietuviai pradeda plėstis į visas Chicagos dalis. Štai p. P. M. Jovarauskas laiko rakandų krautuvę, 2316 W. Roosevelt Road ir pasekmingai biznį daro tarp žydų.

Jis yra geras lietuvis ir patartina visiems lietuviams paremti savo tautietį.

—S.

Dr. Kasputis Ligoninėj.

Kiek laiko tam atgal berisdamas boles Dr. C. Kasputis patempė kojos raumenis ir be lazdelės iki šiol neapseina. Tad, gydytojo patariamas, eina ligoninėn pailsėti kol koja pilnai sustiprės. Dr. Kasputis pasirinko Rovenswood ligoninę, kuri randasi žiemių — vakarų dalyj miesto.

South Englewood.

Teresė Plukiutė gavo muzikos mokytojos diplomą.

Su dideliu smagumu galima pranešti, jog jauna ir gabi pianistė Teresė Plukiutė jau turi muzikos mokytojos laipsnį.

Tai viena rimčiausių mergaičių musų kolonijoj. Nors jaunutė amžiu, daug jau sykių yra dalyvavusi musų parengimuose ir gražiai vartoja lietuvių kalbą. Be to ji priklauso S. L. A. ir Jaunimo Dailės Chorui.

Linkime Jums, Terese, kuogesiausių pasekmių!

— Friend.

Dr. K. KLIAUGA

Naujas "Birutės" pirmininkas.

Perimdamas į savo rankas "Birutės" draugiją Dr. K. Kliauga, pareiškė, jog šiuose metuose "Birutė" imsis plačių darbų ir prasidėjus rudens sezonui, rugsėjo mėnesyj duos koncertą Lietuvių Auditorijoj. Toliau bus patiekta opera Kaminkrėtis ir Lasa abu Mikc Petrausko veikalai.

Nutarta atgaivinti rėmėjų fondą ir pradėt vykinti išlaimėjimus, kad išlyginti deficitą "Birutės" iždė. Nėra abejonės, visi Chicagos lietuviai parems vieną ir kitą sumanymą.

K. Steponavičius Gavo Bach. of Arts Laipsnį.

Jaunosios kartos "dvasios vadas" p. K. Steponavičius gavo "Bachelor of Arts" laipsnį American Conservatory of Music.

Reikia stebėtis p. Steponavičiaus darbštumu. Tai darbščiausias Birutės mokytojas, iš visų kokius ji yra turėjusi.

Telephone Boulevard 7078

Jagiello Pharmacy
JOHN KAZLAUSKAS, Sav.

Pas mus galite gauti įvairių gyduolių ir visokių žolių ir šaknų.

4559 So. Hermitage Avenue.

L. N. T. Tarybos Nariai Turės Savo Išvažiavimą.

Įvyks Liepos 21 d. Lockport, Ill. drauge su Chamber of Commerce.

Pereitam penktadienyj, Nekilnojamos Nuosavybės Tarybos nariai turėjo mitingą p. Kiro ofise ir tarp kitų dalykų nutarė rengti draugišką pikniką, Liepos 21 d. Lockport, Ill. p. Rozenskio subdivizijoj.

Kas Laimėjo Liet. Auditorijos Karą.

Gražų Reo automobilį, kurį leido išlaimėjimui Lietuvių Auditorija savo piknike pereitame sekmadienyj birželio 30 d. laimėjo poni Barbora Marcinkienė, 3310 South Halsted Street.

S. L. A. 208 kuopos Narės Keliauna Lietuvon.

Gera musų darbuotoja, S. L. A. 208 kp. ir Lietuvių Moterų kliubo narė p. Paulina Giraitis važiuoja Lietuvon aplankyti savo tėvus.

Tos pat kuopos narė p. Petronėlė Lucas, sesuo Tupikaičio, 2330 Blue Island Ave irgi vyksta Lietuvon keliems mėnesiems.

— Koresp.

P. Sarpalius Gamina Rekordus O. K. kompanijai

Užprašytas padaryti 12 rekordų.

Musų muzikas p. P. Sarpalius turi atlikti didelį darbą parašyti tiek lietuviškų motyvų, kad jų užtektų dvylikai rekordų.

P. Sarpalius naudoja daugiausia liaudies muziką, kaipo pamatą savo kuriniams, nes liaudies dainos yra daugiausia mėgiamos Amerikos lietuvių tarpe.

34 Metų Patyrimas
Plaitų Išdirbystėje
$25. SETAI DANTŲ $9.
$60.00 Plaitai $30.00
$45.00 Plaitai $22.50
$40.00 Plaitai $20.00
$30.00 Plaitai $12.50
Crowns and Bridgework $4.00
Lengvai Be Skausmo Ištraukiamė.
PETRY'S PATENTED SUCTION
GAS X-RAY
Bostono Dentistų ofisai yra užlaikomi švariai ir teikiama geras, malonus ir skubus dentistų ir slaugių — nursių patarnavimas.
Atdara vakarais iki 9 v.
BOSTON DENTISTS
Main office — Morrison Hotel
11106 South Michigan Avenue
S. W. corner 111th Street,
Phone Pullman 8766
ROSELAND, ILL.

Phone Yards 5423
J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

B. R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
Statytojai Namų
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Priimam Senus Namus į Mainą
2608 West 47th Street

REAL ESTATE
Z. S. MICKEVICE & CO.
Budavojame — Parduodame ir Mainome Namus ir Lotus
Duodam Paskolas ant Pirmų ir Antrų Morgičių geromis sąlygomis, greitas patarnavimas.
NOTARY PUBLIC
2505 West 63rd Street
Tel. Hemlock 0800.

Graboriai

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas.
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 22rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 S. Halsted St.. Chicago.
Telephone Victory 1115

Grabų neišdirbinėju ir prie išdirbystės ju neprigulIu, o vienok laidoju pigiau negu kitur. Reikale patysite patirsite. Didelė koplyčia veltui.

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų patarnavimas laidotuvėse ir kitokiame reikale visuomet esti sąžininga ir nebrangus todel, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 1138
Stanley P. Mazeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago.

J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje.
Laidotuvese patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti; todel, kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.
Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174
Skyrius: 3238 S. Halsted St., Telephone Victory 4088.

Phone Boulevard 5203
I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas
Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ar naktį
1646 West 46th Street
CHICAGO, ILL.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojam Laidotuvėms Gėlėmis
3324 So. Auburn Avenue.

ADVOKATAI

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 S. Ashland Ave., 2nd
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

John Kuchinskas ir Balys F. Masiauskas
Lietuviai Advokatai
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telfonas Canal 2552
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vakare, Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

Phone Franklin 2460
Leonas S. Mikelonis
ADVOKATAS
10 South La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 So. Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Telephone Randoph 0331 — 0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 v. v.
3241 South [illegible]
Telephone Victory 0562
9 val. vak. ap[illegible] Panedėlio ir Pėtnyčios.

Julius P. Waitches
LAWYER
52 East 107th Street
CHICAGO
Phone Pullman 5950

Lietuvių Radio Dirbtuvė
Išdirba aukščiausios rušies radios. Mechanizmas pilnai garantuotas. Galima pagauti aiškiai tolimiausias stotis. Išvaizda jų artistiška. Klauskit pas radio pardavėjus, o jeigu jie neturi, tai kreipkitės pas mus.
B. & J. Electrical and Radio Engineering Laboratories, Inc.
6819 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Phone Hemlock 9149

DAKTARAI

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos
nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Tel. Republic 2266 — Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS.
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro
išskiriant Trečiadienį
X-Ray Diagnosis Ultra-Violet Radiation Therapy
2417 West 63rd Street
(arti Western Avenue)

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1579 Milwaukee Avenue.
Valandos: 9—12, 1—5, 6—8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Tel. Lafayette 5793
Dr. A. J. Javois
Office: 4459 So. California Ave.
Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Dr. A. J. Karalius
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 dienos ir
nuo 2 iki 9 vakare.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
6558 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėlioms nuo 9 iki 12.

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: Kambarys 3.
2403 West 63rd Street
Telefonas: Prospect 1028
Namai ir Ofisas:
2359 South Leavitt Street,
Telefonas: Canal 2330
Ofiso valandos:
nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9.
Nedėliomis sulyg susitarimo.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1—3 po pietų, 6—8 vak.
Telephone Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultra violėtinė šviesa ir diathermia

Tel. Hemlock 8151
DR. V. S. NARYAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2435 West 69th Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto;
Nuo 2 iki 5 po pietų
Nuo 6 iki 9 vakare.

Phone Victory 2514
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas.
Val. nuo 2 — 4; 7 — 8:30
Nedėlioms pagal sutartį
3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS.
3252 South Halsted Street

Telephone Lafayette 5820
Dr. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS X-RAY
4193 Archer Avenue

Tel. Canal 6764 Virginia 0380
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ligonius priima kasdieną nuo pietų ir 8 val. vakaro
Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus
Ofisas ir Laboratorija ir X-RAY
2130 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Telephone Boulevard 7820
DR. M. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas:
4601 So. Ashland Avenue
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėliomis 10 iki 12 dieną
Rez. 6641 So. Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 2118
Ofiso calandos nuo 6 — 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
1900 South Halsted Street,
Residencija:
4193 Archer Avenue
Valandos nuo 2 — 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet, pasšaukite telefonu
Telephone Lafayette 0098

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Roseland Electric Constr. Co.
S. Chiuzeli
ĮVEDAMOS ELEKTROS ŠVIESOS
Parduodami Šviesoms Įtaisai
40 East 107th Street
Chicago, Ill.

ATLIKITE TRIS NAUDINGUS DALYKUS

1. Pirkite ANGLIS dabar, nes yra pigiausis laikas!
2. Gausite geriausias ANGLIS šiuo laiku!
3. Duosite darbą visai ANGLIŲ industrijai.

The VILIJA Co.
WOOD — COAL — COKE
Telephone Lafayette 2584
3700 So. Spaulding Avenue

Mes LEDO "biznį" panaikinome todel, kad visiškai pasišvęsti anglių "bizniui" ir patenkinti visus savo kostumerius.

STULPINO
EKSKURSIJOS LIETUVON
Baltic America Linija laivais; tiesiai Klaipėdon

ESTONIA — July-Liepos 3 d.
LITUANIA — July-Liepos 20 d.
ESTONIA — August-Rugpiučio 10 d.
LITUANIA — August-Rugpiučio 31 d.

Tolesnės ekskursijos bus paskelbta vėliaus.

Kurie manote šį metą aplankyti Lietuvą, jau laikas ra pasirupinti pasportus, pagryžimo dokumentus ir kitus reikalingus popierus. Visi nepiliečiai gauna Amerikos Valdžios LEIDIMUS ant vienų metų, aplankyti savo mylimą tėvynę Lietuvą ir atgal pagryžti. Tad, kas galite važiuokite vakacijas praleisti pas savo gimines Lietuvon. Rašykit arba atvažiuokite pas:

V. M. STULPINAS
3255 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Registruotas Notaras Tel. Victory 6122

Kas norite taupyti pinigus, galite pradėti bile kada mokėdami į Lietuvos Vyčių Spulką kuri, laiko savo surinkimus kas Utarninką nuo 7 iki 9 val. vak., V. M. Stulpino ofise.

Business Phone Boulevard 0406 — Res. Phone Lafayette 9119

S. A. ZOLP
GENERAL CONTRACTOR
Business 3331 South Halsted Street
Residence 2906 W. 39th Place

Sandariečiai!
Duokit savo visus Spaudos Darbus SANDARAI

Mes atliekame nuo viziti. nės korčiukės iki storiausios knygos.

Gražiai, Greitai ir Pigiai.

Taipgi išdirbam visokios rušies sieninius Kalendorius.

SANDARA PUBLISHING CO.
3331 So. Halsted Street — 373 Kensington Avenue
Phone Boulevard 0406 — Phone Pullman 0670